

UCHWAŁA NR VI/127/15
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
z dnia 23 marca 2015r.

w sprawie przyjęcia raportu z działań podejmowanych w ramach realizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 w 2014 r.

Na podstawie:

- art. 14 ust. 1 pkt. 2 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie województwa (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 596 z późn. zm.),
- art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.)

§ 1

Przyjmuje się raport z działań podjętych w ramach realizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 w 2014 r., stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku

Arkadiusz Bąk

UZASADNIENIE

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.), samorząd województwa podejmuje i wspiera działania mające na celu przeciwdziałanie i zwalczanie narkomanii.

W myśl art. 11 ust. 1 cyt. ustawy raport z działań podjętych w ramach realizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii winien być przedłożony sejmikowi województwa, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

Uchwałą Nr XVI/297/12 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 stycznia 2012r. został przyjęty Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016.

RAPORT
z działań podejmowanych w ramach realizacji
Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016
w 2014r.

Wojciech Żelezik
Ekspert Wojewódzki
ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii

Kielce
marzec 2015

Opracowanie: Departament Ochrony Zdrowia

Spis treści:

I. Wprowadzenie	3
1. Środki zastępcze – skala zjawiska na terenie województwa świętokrzyskiego.....	3
II. Realizacja priorytetu I – profilaktyka narkomanii w województwie świętokrzyskim w 2014r.	
2.1. Synteza działań podejmowanych przez poszczególne samorządy lokalne województwa świętokrzyskiego w 2013r.....	7
2.2. Działania profilaktyczne realizowane przez Kuratorium Oświaty w Kielcach.....	30
2.3. Działalność prewencyjna Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach.....	33
2.4. Współpraca Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z organizacjami pozarządowymi.....	36
2.5. Działania edukacyjno – informacyjne podejmowane przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego w zakresie profilaktyki narkomanii	38
2.6. Realizacja Programu Wczesnej Interwencji „FreD Goes Net” oraz Programu Terapeutycznego „Candis”.....	39
2.7. Profilaktyczna działalność Aresztu Śledczego w Kielcach.....	42
III. Realizacja priorytetu II – leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna w zakresie przeciwdziałania narkomanii w województwie świętokrzyskim w 2014r.	
3.1. Wykonanie świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.....	44
3.2. Działalność poradni/ośrodków leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych w województwie świętokrzyskim.....	47
3.3. Lecznicza działalność Aresztu Śledczego w Kielcach	52
3.4. Programy readaptacji społecznej i redukcji szkód.....	56
IV. Realizacja priorytetu III - Badania, monitoring i ewaluacja podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii w województwie świętokrzyskim w 2014r.....	64
Podsumowanie.....	65

I. Wprowadzenie

Podstawą prawną działań samorządu województwa związanych z przeciwdziałaniem narkomanii jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz 124). Zgodnie z art. 2 ust. 1 cyt. ustawy przeciwdziałanie narkomanii realizowane było poprzez kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej.

Ponadto, wytyczne do działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011r. w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 - 2016 (Dz. U. z 2011r. Nr 78, poz. 428). W dokumencie wytyczne zostały: kierunki i rodzaje działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii, harmonogram przyjętych działań, cele oraz sposoby ich osiągania oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację i właściwe do podejmowania określonych działań. Wskazane obszary działań zostały ujęte w „Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016” (Uchwała Nr XVI/297/12 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 stycznia 2012r.) w 3 wiodących priorytetach:

- priorytet I – profilaktyka,
- priorytet II – leczenie, rehabilitacja, ograniczenie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna,
- priorytet III – badania, monitoring i ewaluacja podejmowanych działań.

Niniejszy raport stanowi zbiór informacji za 2014r. dotyczący problemu narkotyków i narkomanii w województwie świętokrzyskim. Pierwszy rozdział stanowi informacja o środkach zastępczych o i skali problemu na terenie województwa.

1. Środki zastępcze – skala zjawiska na terenie województwa świętokrzyskiego

Pod pojęciem „dopalacze” rozumie się substancję pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w każdym stanie fizycznym lub produkt, roślinę, grzyba lub ich część, zawierającą taką substancję, używane zamiast środka odurzającego lub substancji psychotropowej lub w takich samych celach jako środek odurzający lub substancja

psychotropowa, których wytwarzanie i wprowadzenie do obrotu nie jest regulowane na podstawie przepisów odrębnych”¹.

„Dopalacze” w Polsce były dostępne na scenie narkotykowej przed 2008 rokiem. Początkowo sporadycznie pojawiały się na polskich forach internetowych oferty zakupu legalnych, w uprzednim porządku prawnym, substancji psychoaktywnych. W połowie roku 2008, handel dopalaczami zaistniał również poza internetem. Do końca 2010 roku w Polsce funkcjonowało ponad 1300 punktów sprzedaży dopalaczy. Sprzedaż prowadzona była zarówno przez sklepy internetowe, jak i stacjonarne. Po zamknięciu sieci sklepów, sprzedaż przeniosła się do internetu. Biuro Kryminalne Komendy Głównej Policji w kwietniu 2011r. raportowało zidentyfikowanie 43 sklepów internetowych oferujących substancji zastępcze.

Polska jako jeden z pierwszych krajów Unii Europejskiej zaczęła w sposób systemowy zajmować się problematyką nowych dopalaczy m.in. poprzez aktywny monitoring i badania. W 2008 roku Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii zleciło Centrum Badania Opinii Społecznej (CBOS) przeprowadzenie projektu badawczego pt. „Młodzież”. W ramach badania, po raz pierwszy w Polsce i prawdopodobnie w Europie, zapytano o używania dopalaczy na poziomie krajowym. Pomiar został powtórzony w 2010 i 2013 roku, dzięki czemu można zaobserwować dynamikę zjawiska².

Z danych nadesłanych przez Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach wynika, że na terenie województwa świętokrzyskiego w 2014 r. środki zastępcze oferowały do sprzedaży cztery sklepy zlokalizowane w: Kielcach, Ostrowcu Świętokrzyskim, Skarżyska Kamiennej oraz Starachowic.

Sklepy te były na bieżąco monitorowane przez właściwych państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych.

W wyniku podejmowanych w tych sklepach czynności kontrolnych zatrzymywano i zabezpieczano podejrzane produkty w celu przeprowadzenia badań i oceny ich bezpieczeństwa, a podmiotowi wprowadzającemu do obrotu te produkty zakazywano prowadzenia działalności gospodarczej. Badania składu chemicznego w każdym z zatrzymanych produktów potwierdziły, że są one środkami zastępczymi, w związku z czym wydawano decyzje o zakazie obrotu tymi produktami, a także orzekano o ich zniszczeniu. Wszystkie kontrole sklepów zajmujących się handlem środkami zastępczymi prowadzone były z udziałem przedstawicieli właściwych Komend Policji.

¹ Serwis Informacyjny Narkomania, nr 3 (67), 2014

² Serwis Informacyjny Narkomania, nr 2 (66), 2014

Tabela 1. Egzekwowanie zakazu produkcji i wprowadzania do obrotu środków zastępczych w woj. świętokrzyskim

Działania podjęte przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2014 r.	
Liczba monitorowanych sklepów	4
Liczba podmiotów wprowadzanych do obrotu środków zastępczych w 4 sklepach na terenie województwa	22, w tym 1 osoba prywatna produkująca i wprowadzająca do obrotu środki zastępcze
Liczba kontroli podmiotów wprowadzających do obrotu środki zastępcze	55
Liczba zatrzymanych opakowań zastępczych w czasie kontroli sklepów	2 628
Liczba opakowań środków zastępczych przekazanych do depozytu w Komendach Policji	2 434
Liczba pobranych próbek	104 (194 opakowań)
Nazwy substancji psychoaktywnych zidentyfikowanych w badanych produktach	UR – 144, 5-FUR-144, Pentedron, Izo-entedron, 3-MMC, 3-4-DMMC
Liczba decyzji wydanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej woj. świętokrzyskiego w toku prowadzonych postępowań administracyjnych	103
Kwota nałożonych kar pieniężnych	750 000,00 zł
Zawiadomienia przekazane prokuraturze	28

W 2014r. do Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych wpłynęło łącznie 24 zgłoszenia przypadków zatrucień środkami zastępczymi, w tym 1 zatrucie śmiertelne. Problem zatrucień dotyczył głównie mężczyzn – 20 przypadków, w tym 1 zatrucie śmiertelne, natomiast 4 zatrucia dotyczyły kobiet. Wiek osób hospitalizowanych z objawami zatrucia był następujący: - 15 lat – 6 przypadków, 16 – lat – 3 przypadki, 17 lat – 5 przypadków, - 18 lat – 4 przypadki, 19 lat – 1 przypadek, 20 lat – 2 przypadki, 31 lat – 2 przypadki oraz 1 przypadek mężczyzny bez dokumentów.

Głównym problemem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej był i jest nadal brak możliwości prawnych do zamknięcia pomieszczeń sklepów, gdyż w każdym z nich

działalność handlową prowadzą jednocześnie dwa podmioty, z których jeden nie wprowadza do obrotu środków zastępczych. Tak zorganizowana działalność handlowa w tych sklepach skutkuje tym, że mimo wydawanych nakazów zaprzestania działalności na okres 3 miesięcy dla firm wprowadzających do obrotu środki zastępcze zachowana jest ciągłość ich sprzedaży, gdyż natychmiast następuje zamiana podmiotu wprowadzanego.

Problem „dopalaczy” dotyczy przede wszystkim ludzi młodych, w rozwiązaniu którego przeszkodą jest przede wszystkim niska cena i łatwa dostępność zarówno w sklepach stacjonarnych, ale przede wszystkim za pośrednictwem portali internetowych, które najczęściej rejestrowane są poza granicami kraju.

W trosce o zdrowie publiczne, pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej woj. świętokrzyskiego podejmowali w 2014r. szereg inicjatyw o charakterze informacyjno – edukacyjnym, mającym na celu przekazywanie wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia lub życia ludzi spowodowaniem zażywaniem tzw. „dopalaczy” oraz aspektach prawnych związanych z produkcją i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych. Adresatami tych działań byli przede wszystkim uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, rodzice, nauczyciele, a także wychowankowie domów dziecka czy też domów poprawczych ich opiekunowie. W ramach podejmowanych inicjatyw prozdrowotnych, organizowano konferencje oraz spotkania edukacyjne, w trakcie których poza wykładami rozdawano materiały edukacyjne (ulotki, broszury), a także wyświetlano filmy o tzw. „dopalaczach” i profilaktyce uzależnień.

II. Realizacja priorytetu I – profilaktyka narkomanii w województwie świętokrzyskim w 2014r.

W myśl art. 11 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii organ wykonawczy samorządu gminy opracowuje informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Na podstawie opracowanej w tym celu ankiety samorządy gminne zobowiązane są do przesłania przedmiotowych informacji do Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Poprzez analizę zawartych w kwestionariuszach informacji dokonano charakterystyki działań podejmowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Obszary tematyczne są zgodne z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011r. w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 - 2016 (Dz. U. z 2011r. Nr 78, poz. 428) oraz Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 przyjętym do realizacji Uchwałą XVI/297/12 z dnia 30 stycznia 2012 r. przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego.

W tym rozdziale zostały przedstawione działania profilaktyczne podejmowane przez: jednostki samorządu terytorialnego województwa świętokrzyskiego, Kuratorium Oświaty w Kielcach, Komendę Wojewódzką Policji w Kielcach oraz samorząd województwa świętokrzyskiego na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom na terenie województwa świętokrzyskiego. Ponadto, zostały zaprezentowane efekty wdrażanych w województwie programów wczesnej interwencji pn. Fred goes net i Candis. Realizują je: Stowarzyszenie Nauczycieli „Zdrowa Szkoła” ze Starachowic oraz Świętokrzyskiego Towarzystwa Zapobiegania Patologiom Społecznym „Kuźnia” z Ostrowca Świętokrzyskiego.

2.1. Synteza działań podejmowanych przez poszczególne samorządy lokalne województwa świętokrzyskiego w 2013r.

Na podstawie przesyłanych przez gminy kwestionariuszy sprawozdawczych do Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii została opracowana skala aktywności gmin w zakresie przeciwdziałania narkomanii w następujących obszarach:

1. Profilaktyka
2. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracji społecznej
3. Badania i monitoring

Z uwagi na terminy sprawozdawczości podyktowane ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii dane w tym podrozdziale dotyczą 2013 r.

Powiat buski

Obszar I. Profilaktyka

Gminy: Busko – Zdrój, Nowy Korczyn, Solec, Zdrój, Stopnica posiadają oddzielny gminny program przeciwdziałania narkomanii. W ramach przygotowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii gmina Stopnica, przeprowadziła diagnozę problemu narkomanii. Cztery samorządy lokalne wspierały finansowo programy profilaktyki uniwersalnej. Działaniami objęto ok. 2 074 osób z 49 szkół i 10 placówek systemu oświaty innych niż szkoły. Wspierano: programy profilaktyczne na wszystkich poziomach edukacji, programy profilaktyki narkomanii adresowane do rodziców, oferty pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży oraz inne działania, zgodne z zadaniami określonymi w art.2 ust. 1-3 oraz w art.10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Żaden samorząd lokalny nie wspierał rekomendowanych programów tj: Archipelag skarbów, Fantastyczne możliwości, Program Domowych Detektywów, Program Profilaktyczno – Wychowawczy Epsilon, Program Wzmacniania Rodziny 10-14, Przyjaciele Zippiego, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców. Żaden samorząd lokalny nie wspierał programu Unplugged. Dwa samorządy lokalne tj. Nowy Korczyn i Stopnica wspierały finansowo programy profilaktyki selektywnej i wskazującej. Wsparcie oparło się na realizacji działań polegających na wsparciu inicjatyw w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej oraz wsparciu programów obozów profilaktycznych. Samorządy lokalne nie wspierały następujących programów: FreD goes net, Program Przeciwdziałania Młodzieżowej Patologii Społecznej, Szkolna Interwencja Profilaktyczna, Środowiskowa Profilaktyka Uzależnień. Trzy samorządy lokalne tj. Gnojno, Stopnica i Tuczępy finansowały działania z zakresu podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Działania oparły się na upowszechnianiu materiałów informacyjno edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii. Gmina Stopnica prowadziła kampanię edukacyjną. Dwa samorządy lokalne tj. Nowy Korczyn i Stopnica organizowały lub dofinansowały szkolenia z zakresu podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną. Wspierano głównie szkolenia w zakresie profilaktyki narkomanii adresowanych do pracowników, w szczególności pomocy społecznej, policji, straży miejskiej.

Obszar II. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna

Jeden samorząd lokalny Wiślica poprzez upowszechnienie informacji nt. placówek i programów dla osób uzależnionych przyczyniał się do zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków. Żaden samorząd lokalny nie dofinansował programów ograniczania szkód zdrowotnych związanych z używaniem narkotyków (m.in. programy wymiany igieł i strzykawek, programy pracowników ulicznych itd.). Żaden samorząd lokalny nie wspierał realizacji programów ukierunkowanych na zmniejszenie marginalizacji społecznej wśród osób używających narkotyków szkodliwie oraz osób uzależnionych. Żaden samorząd lokalny nie wspierał działań z zakresu rozwoju zawodowego pracowników zatrudnionych w placówkach prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych.

Obszar III. Badania i monitoring

Żaden samorząd lokalny nie wspierał działań mających na celu monitorowanie epidemiologiczne problemu narkotyków i narkomanii oraz nie realizował działań mających na celu monitorowanie postaw społecznych na temat problemu narkotyków i narkomanii.

Powiat jędrzejowski

Obszar I. Profilaktyka

Urząd Gminy w Sędziszowie posiada opracowany oddzielny program przeciwdziałania narkomanii. Pozostałe gminy posiadają gminne programy wspólne dla uzależnień. W ramach przygotowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii/uzależnieniom Urzędy Gmin: w Jędrzejowie, Małogoszczu i Sobkowie przeprowadziły diagnozę problemu. Samorządy lokalne z: Imielna, Jędrzejowa, Małogoszczy, Sędziszowa i Sobkowa wspierały finansowo programy profilaktyki uniwersalnej. Działaniami objęto ok. 3 652 osoby z 32 szkół i 17 placówek systemu oświaty innych niż szkoły. Wspierano: programy profilaktyczne na wszystkich poziomach edukacji, programy profilaktyki narkomanii adresowane do rodziców, oferty pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży oraz inne działania, zgodne z zadaniami określonymi w art. 2 ust.1-3 oraz w art.10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Żaden samorząd lokalny nie wspierał rekomendowanych programów tj.: Archipelag skarbów, Fantastyczne możliwości, Program Domowych Detektywów, Program Profilaktyczno – Wychowawczy

Epsilon, Program Wzmacniania Rodziny 10-14, Przyjaciele Zippiego, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców. Żaden samorząd lokalny nie wspierał programu Unplugged. Dwa samorzady lokalne tj. w Małogoszczu i Sędziszowie wspierały finansowo programy profilaktyki selektywnej i wskazującej. Samorzady lokalne nie wspierały następujących programów: FreD goes net, Program Przeciwdziałania Młodzieżowej Patologii Społecznej, Szkolna Interwencja Profilaktyczna, Środowiskowa Profilaktyka Uzależnień. Samorzady lokalne z Imielna, Jędrzejowa, Małogoszcza, Sędziszowa oraz Sobkowa finansowały działania z zakresu podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Zadania realizowano przez upowszechnianie materiałów informacyjno edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii, współpracę z mediami i wykonaniem innych działań, zgodnych z zadaniami określonymi w art.2 ust.1-3 oraz w art.10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Gmina Małogoszcz organizowała lub dofinansowała szkolenia z zakresu podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną. Szkolenia dotyczyły: konstruowania programów profilaktycznych opartych na podstawach naukowych, rozwoju umiejętności zawodowych realizatorów programów profilaktycznych oraz doksztalcania w zakresie profilaktyki narkomanii adresowanych do pracowników, w szczególności pomocy społecznej, policji, straży miejskiej.

Obszar II. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna

Gminy Jędrzejów i Małogoszcz finansowały działania z zakresu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków. Działania realizowano poprzez upowszechnienie informacji nt. placówek i programów dla osób uzależnionych oraz wspieranie programów kierowanych do specyficznych grup odbiorców (np. kobiet, matek z dziećmi, ofiar przemocy, sprawców przemocy). Żaden samorząd nie finansował programów ograniczania szkód zdrowotnych związanych z używaniem narkotyków (programy wymiany igieł i strzykawek, programy pracowników ulicznych itd.). Żaden samorząd nie wspierał finansowo realizacji programów ukierunkowanych na zmniejszenie marginalizacji społecznej wśród osób używających narkotyków szkodliwie oraz osób uzależnionych. Żaden samorząd nie wspierał finansowo działań z zakresu rozwoju zawodowego pracowników zatrudnionych w placówkach

prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych. Żaden samorząd nie wspierał finansowo działań z zakresu rozwoju zawodowego pracowników zatrudnionych w placówkach prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych.

Obszar III. Badania i monitoring

Żaden samorząd nie realizował działań mających na celu monitorowanie epidemiologiczne problemu narkotyków i narkomanii. Dwa samorzady realizowały działania mające na celu monitorowanie postaw społecznych na temat problemu narkotyków i narkomanii. W Urzędzie Gminy w Jędrzejowie zbierano i analizowano dane statystyczne na temat reakcji instytucjonalnej na problem narkotyków i narkomanii. Natomiast w Urzędzie Gminy w Sobkowie wdrażano i prowadzono monitoring lokalny.

Powiat kazimierski

Obszar I. Profilaktyka

Wszystkie samorzady lokalne powiatu kazimierskiego posiadają opracowany wspólny gminny program przeciwdziałania uzależnieniom. W ramach przygotowania gminnego programu przeciwdziałania uzależnieniom żaden z Urzędów Gmin nie przeprowadził diagnozy problemu. Samorzady lokalne z: Bejsc, Czarnocina, Kazimierzy Wielkiej oraz Skalbmierza wspierały finansowo programy profilaktyki uniwersalnej. Działaniami objęto ok. 880 osób z 11 szkół i 8 placówek systemu oświaty innych niż szkoły. Wspierano głównie: programy profilaktyczne na wszystkich poziomach edukacji, programy profilaktyki narkomanii adresowane do rodziców, oferty pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży oraz programy profilaktyki narkomanii adresowane do rodziców. Żaden samorząd lokalny nie wspierał rekomendowanych programów tj: Archipelag skarbów, Fantastyczne możliwości, Program Domowych Detektywów, Program Profilaktyczno – Wychowawczy Epsilon, Program Wzmacniania Rodziny 10-14, Przyjaciele Zippiego, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców. Żaden samorząd lokalny nie wspierał programu Unplugged. Trzy samorzady lokalne tj. z Kazimierzy Wielkiej, Opatowca i Skalbmierza wspierały finansowo programy profilaktyki selektywnej i wskazującej. Wsparcie oparto na realizacji: działalności profilaktyczno – wychowawczej świetlic socjoterapeutycznych i ognisk wychowawczych, inicjatyw w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej oraz innych programów, skierowanych do dzieci i młodzieży z grup ryzyka. Samorzady lokalne nie wspierały następujących programów: FreD goes net, Program Przeciwdziałania Młodzieżowej

Patologii Społecznej, Szkolna Interwencja Profilaktyczna, Środowiskowa Profilaktyka Uzależnień. Samorzady lokalne z Bejsc, Kazimierzy Wielkiej oraz Skalbmierza finansowały działania z zakresu podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Zadania realizowano przez upowszechnianie materiałów informacyjno edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii oraz współpracę z mediami. Gmina Opatowiec organizowała lub dofinansowała szkolenia z zakresu podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną. Wsparto szkolenia rozwijające umiejętności zawodowe realizatorów programów profilaktycznych.

Obszar II. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna

Żaden samorząd nie finansował programów ograniczania szkód zdrowotnych związanych z używaniem narkotyków (programy wymiany igieł i strzykawek, programy pracowników ulicznych itd.). Żaden samorząd nie wspierał finansowo realizacji programów ukierunkowanych na zmniejszenie marginalizacji społecznej wśród osób używających narkotyków szkodliwie oraz osób uzależnionych. Żaden samorząd nie wspierał finansowo działań z zakresu rozwoju zawodowego pracowników zatrudnionych w placówkach prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych.

Obszar III. Badania i monitoring

Gmina Skalbmierz poprzez zbieranie i analizowanie danych statystycznych w zakresie uzależnień realizowała działania mające na celu monitorowanie epidemiologiczne problemu narkotyków i narkomanii. Żaden z samorządów lokalnych nie realizował działań mających na celu monitorowanie postaw społecznych na temat problemu narkotyków i narkomanii.

Powiat kielecki i miasto Kielce

Obszar I. Profilaktyka

Gminy: Bieliny, Bodzentyn, Chmielnik, Miedziana Góra Nowa Słupia oraz Pierzchnica posiadają opracowany gminny program przeciwdziałania narkomanii. Pozostałe jednostki samorządu terytorialnego posiadają uchwalony wspólny gminny program przeciwdziałania uzależnieniom. Do opracowania gminnego programu przeciwdziałania

narkomanii gminy: Bodzentyn, Chęciny, Chmielnik, Górno, Nowa Słupia oraz Sitkówka Nowiny przeprowadziły diagnozę problemu uzależnień. Wszystkie jednostki samorządów terytorialnych powiatu kieleckiego wspierały programy profilaktyki uniwersalnej. Działaniami zostało objętych 9 629 osób z 84 szkół oraz 2 placówek systemu oświaty innych niż szkoła. Samorząd Gminy Górno wspierał finansowo program Archipelag skarbów. Żaden samorząd nie wspierał programu Unplugged. Samorządy gminne z Bielin, Chęciny, Daleszyc, Łagowa, Miedzianej Góry, Nowej Słupi, Rakowa, Sitkówki Nowiny, Strawczyzna wspierały programy profilaktyki selektywnej i wskazującej. Samorządy z gminy Bieliny, Chęciny, Łagowa, Miedzianej Góry, Nowej Słupi, Rakowa, Sitkówki Nowiny, Strawczyzna wspierały: programy działalności profilaktyczno – wychowawczej świetlic socjoterapeutycznych i ognisk wychowawczych, inicjatywy w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej, programy obozów profilaktycznych oraz inne programy, skierowane do dzieci i młodzieży z grup ryzyka. Samorządy lokalne nie wspierały następujących programów: FreD goes net, Program Przeciwdziałania Młodzieżowej Patologii Społecznej, Szkolna Interwencja Profilaktyczna, Środowiskowa Profilaktyka Uzależnień. Samorządy z: Bielin, Chęciny, Daleszyc, Górna, Miedzianej Góry, Nowej Słupi, Pierzchnicy, Rakowa oraz Strawczyzna finansowały działania z zakresu podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Działania realizowane były poprzez opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjno edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii. Samorządy z Bielin, Łopuszna, Masłowa, Mniowa, Rakowa, Sitkówki Nowiny, Strawczyzna oraz Zagnańska organizowały lub dofinansowały szkolenia z zakresu podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną. Wsparto szkolenia rozwijające umiejętności zawodowe realizatorów programów profilaktycznych, szkolenia w zakresie profilaktyki narkomanii adresowanych do pracowników, w szczególności pomocy społecznej, policji, straży miejskiej oraz superwizje osób realizujących działania profilaktyczne.

Obszar II. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna

Samorządy Bielin, Chęciny, Górna, Masłowa, Rakowa i Strawczyzna finansowały działania z zakresu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków. Upowszechniano informacje na temat placówek i programów dla osób uzależnionych oraz wspierano programy kierowane

do specyficznych grup odbiorców (np. kobiet, matek z dziećmi, ofiar przemocy, sprawców przemocy). Żaden samorząd nie finansował programów ograniczania szkód zdrowotnych związanych z używaniem narkotyków (programy wymiany igieł i strzykawek, programy pracowników ulicznych itd.). Żaden samorząd nie wspierał finansowo realizacji programów ukierunkowanych na zmniejszenie marginalizacji społecznej wśród osób używających narkotyków szkodliwie oraz osób uzależnionych. Samorząd gminy Chęciny i Strawczyn wspierał finansowo działania z zakresu rozwoju zawodowego pracowników zatrudnionych w placówkach prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych. Działanie zrealizowano poprzez szkolenia w zakresie specjalisty terapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień, realizowanych zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Obszar III. Badania i monitoring

Żaden samorząd nie realizował działań mających na celu monitorowanie epidemiologiczne problemu narkotyków i narkomanii. Poprzez badania, analizy jakościowe, zbieranie danych statystycznych na temat reakcji instytucjonalnej na problem narkotyków i narkomanii samorząd gminy Górnio, Raków i Sitkówka Nowiny realizowały działania mające na celu monitorowanie postaw społecznych na temat problemu narkotyków i narkomanii.

Miasto Kielce

Obszar I. Profilaktyka

Gmina Kielce posiada opracowany wspólny gminny program przeciwdziałania uzależnieniom. Do opracowania wspólnego gminnego programu przeciwdziałania uzależnieniom została przeprowadzona diagnoza problemu. Samorząd lokalny wspierał finansowo programy profilaktyki uniwersalnej tj.: programy profilaktyczne na wszystkich poziomach edukacji: przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, w szczególności programy, które uzyskały rekomendację Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ministerstwa Edukacji Narodowej lub Instytutu Psychiatrii i Neurologii. W działaniach udział wzięło 5 006 osób z 121 szkół. Samorząd nie wspierał programów pn. Archipelag skarbów, Fantastyczne możliwości, Program Domowych Detektywów, Program Profilaktyczno – Wychowawczy Epsilon, Program Wzmacniania Rodziny 10-14, Przyjaciele Zippiego oraz Szkoła dla Rodziców i Wychowawców. Samorząd

nie wspierał programu Unplugged. Samorząd wspierał programy profilaktyki selektywnej i wskazującej. Działania realizowane były poprzez: wspieranie inicjatyw w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem narkomanii oraz problem przemocy, wspieranie programów obozów profilaktycznych, a także wspieranie innych programów, skierowanych do dzieci i młodzieży z grup ryzyka. Samorząd nie wspierał programów pn.: FreD goes net, Program Przeciwdziałania Młodzieżowej Patologii Społecznej, Szkolna Interwencja Profilaktyczna oraz Środowiskowa Profilaktyka Uzależnień. Samorząd finansował działania z zakresu podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Działania realizowane były poprzez opracowanie, upowszechnianie materiałów informacyjno edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii, prowadzenie kampanii edukacyjnych oraz współpracę z mediami. Samorząd organizował lub dofinansował szkolenia z zakresu podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną. Wsparto szkolenia na temat programów profilaktycznych opartych na podstawach naukowych oraz szkolenia rozwijające umiejętności zawodowe realizatorów programów profilaktycznych.

Obszar II. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna

Samorząd finansował działania z zakresu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków. Działania oparły się na finansowaniu (zakup usług, wspieranie, powierzanie) programów pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej w placówkach leczenia uzależnień oraz wspieraniu obozów i turnusów rehabilitacyjnych. Samorząd lokalny nie dofinansował programów ograniczania szkód zdrowotnych związanych z używaniem narkotyków (programy wymiany igieł i strzykawek, programy pracowników ulicznych itd.). Poprzez wspieranie hosteli i mieszkań readaptacyjnych dla osób używających szkodliwie narkotyków oraz osób uzależnionych oraz inicjowanie i wspieranie centów integracji społecznej samorząd kielecki przyczyniał się do zmniejszania marginalizacji społecznej wśród osób używających narkotyków szkodliwie oraz osób uzależnionych. Samorząd nie wspierał działań z zakresu rozwoju zawodowego pracowników zatrudnionych w placówkach prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych.

Obszar III. Badania i monitoring

Samorząd nie realizował działań mających na celu monitorowanie epidemiologiczne problemu narkotyków i narkomanii. Poprzez zbieranie i analizowanie danych statystycznych na temat reakcji instytucjonalnej na problem narkotyków i narkomanii samorząd realizował działania mające na celu monitorowanie postaw społecznych na temat problemu narkotyków i narkomanii.

Powiat konecki

Obszar I. Profilaktyka

Wszystkie samorządy lokalne powiatu koneckiego posiadają opracowany wspólny gminny program przeciwdziałania uzależnieniom. W ramach przygotowania gminnego programu przeciwdziałania uzależnieniom Urzędy Gmin w: Końskich i Słupi Koneckiej przeprowadziły diagnozę problemu. Samorządy lokalne z: Fałkowa, Końskich, Radoszyc, Rudy Malenieckiej, Słupi Koneckiej i Smykowa wspierały finansowo programy profilaktyki uniwersalnej. Działaniami objęto ok. 1 430 osób z 15 szkół i 8 placówek systemu oświaty innych niż szkoły. Wspierano głównie: programy profilaktyczne na wszystkich poziomach edukacji, programy profilaktyki narkomanii adresowane do rodziców, oferty pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży oraz inne działania, zgodne z zadaniami określonymi w art.2 ust.1-3 oraz w art.10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Żaden samorząd lokalny nie wspierał rekomendowanych programów tj: Archipelag skarbów, Fantastyczne możliwości, Program Domowych Detektywów, Program Profilaktyczno – Wychowawczy Epsilon, Program Wzmacniania Rodziny 10-14, Przyjaciele Zippiego, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców. Żaden samorząd lokalny nie wspierał programu Unplugged. Trzy samorządy lokalne tj. w Fałkowie, Końskich i Radoszycach wspierały finansowo programy profilaktyki selektywnej i wskazującej. Samorządy, oparły zadania na realizacji działań polegających na wsparciu inicjatyw w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej, wsparciu programów obozów profilaktycznych oraz wsparciu innych programów, skierowanych do dzieci i młodzieży z grup ryzyka. Samorządy lokalne nie wspierały następujących programów: FreD Goes Net, Program Przeciwdziałania Młodzieżowej Patologii Społecznej, Szkolna Interwencja Profilaktyczna, Środowiskowa Profilaktyka Uzależnień. Samorządy lokalne z Fałkowa, Końskich i Słupi Koneckiej finansowały działania z zakresu podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

Zadania realizowano przez upowszechnianie materiałów informacyjno edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii oraz współpracę z mediami. Gmina Końskie i Radoszyce organizowała lub dofinansowała szkolenia z zakresu podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną. Wsparto szkolenia w zakresie profilaktyki narkomanii adresowanych do pracowników, w szczególności pomocy społecznej, policji, straży miejskiej.

Obszar II. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społecznej

Gminy Końskie i Słupia Konecka finansowały działania z zakresu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków. Działania realizowano poprzez upowszechnienie informacji nt. placówek i programów dla osób uzależnionych oraz wspieranie programów kierowanych do specyficznych grup odbiorców (np. kobiet, matek z dziećmi, ofiar przemocy, sprawców przemocy). Żaden samorząd nie finansował programów ograniczania szkód zdrowotnych związanych z używaniem narkotyków (programy wymiany igieł i strzykawek, programy pracowników ulicznych itd.). Samorząd gminy Końskie wspierał finansowo realizację programów ukierunkowanych na zmniejszenie marginalizacji społecznej wśród osób używających narkotyków szkodliwie oraz osób uzależnionych. Działanie realizowano poprzez udzielanie świadczeń pomocy społecznej. Samorząd gminy Końskie wspierał finansowo działania z zakresu rozwoju zawodowego pracowników zatrudnionych w placówkach prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych.

Obszar III. Badania i monitoring

Samorząd gminy Słupia Konecka realizował działania mające na celu monitorowanie epidemiologiczne problemu narkotyków i narkomanii. Samorząd gminy Końskie realizował działania mające na celu monitorowanie postaw społecznych na temat problemu narkotyków i narkomanii. Przeprowadzono badania oraz analizy jakościowe.

Powiat opatowski

Obszar I. Profilaktyka

Urzędy Gmin z: Baćkowic, Iwanisk, Lipnika, Ożarowa, Sadowia, Tarłowa oraz Wojciechowie posiadają opracowany gminny program przeciwdziałania narkomanii.

Gmina Opatów opracowała gminny program przeciwdziałania uzależnieniom. W ramach przygotowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii Urząd Gminy w Lipniku przeprowadził diagnozę problemu. Urzędy Gmin z: Baćkowic, Iwanisk, Lipnika, Opatowa, Ożarowa, Tarłowa i Wojciechowic wspierały finansowo programy profilaktyki uniwersalnej. Programy dotyczyły wsparcia: programów profilaktycznych na wszystkich poziomach edukacji, programów profilaktyki narkomanii adresowanych do rodziców oraz rozwoju i wsparcia oferty pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży. Działaniami zostało objętych ok. 1390 osób z 19 szkół. Żaden samorząd lokalny nie wspierał rekomendowanych programów tj: Archipelag skarbów, Fantastyczne możliwości, Program Domowych Detektywów, Program Profilaktyczno – Wychowawczy Epsilon, Program Wzmacniania Rodziny 10-14, Przyjaciele Zippiego, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców. Żaden samorząd lokalny nie wspierał programu Unplugged. Samorządy lokalne z: Iwanisk, Lipnika oraz Tarłowa wspierały finansowo programy profilaktyki selektywnej i wskazującej. Realizowane działania polegały na wsparciu inicjatyw w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej, wsparciu programów obozów profilaktycznych, wsparciu innych programów, skierowanych do dzieci i młodzieży y grup ryzyka, wsparciu działalności profilaktyczno – wychowawczej świetlic socjoterapeutycznych i ognisk wychowawczych. Samorządy lokalne nie wspierały następujących programów: FreD goes net, Program Przeciwdziałania Młodzieżowej Patologii Społecznej, Szkolna Interwencja Profilaktyczna, Środowiskowa Profilaktyka Uzależnień. Urzędy Gmin: Iwaniska, Lipnik, Opatów, Sadowie, Tarłów oraz Wojciechowice, poprzez upowszechnianie materiałów informacyjno edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii oraz prowadzenie kampanii edukacyjnych przyczyniały się do podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. W gminie Tarłów wspierano szkolenia rozwijające umiejętności zawodowe realizatorów programów profilaktycznych oraz szkolenia w zakresie profilaktyki narkomanii adresowane do pracowników, w szczególności pomocy społecznej, policji, straży miejskiej.

Obszar II. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna

W gminie Tarłów poprzez finansowanie zwiększano dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków. Żaden samorząd nie finansował programów ograniczania szkód zdrowotnych

związanych z używaniem narkotyków (programy wymiany igieł i strzykawek, programy pracowników ulicznych itd.). Żaden samorząd nie wspierał finansowo realizacji programów ukierunkowanych na zmniejszenie marginalizacji społecznej wśród osób używających narkotyków szkodliwie oraz osób uzależnionych. Żaden samorząd nie wspierał finansowo działań z zakresu rozwoju zawodowego pracowników zatrudnionych w placówkach prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych.

Obszar III. Badania i monitoring

W gminie Lipnik realizowano działania mające na celu monitorowanie epidemiologiczne problemu narkotyków i narkomanii oraz monitorowanie postaw społecznych na temat problemu narkotyków i narkomanii.

Powiat ostrowiecki

Obszar I. Profilaktyka

Gminy Bodzechów, Kunów i Ostrowiec Świętokrzyski posiadają opracowany gminny program przeciwdziałania narkomanii. Pozostałe jednostki posiadają uchwalony wspólny gminny program przeciwdziałania uzależnieniom. Do opracowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii gmina Ostrowiec Świętokrzyski przeprowadziła diagnozę problemu narkomanii. Samorzady lokalne z: Bałtowa, Bodzechowa, Ćmielowa, Ostrowca Świętokrzyskiego oraz Waśniowa wspierały finansowo programy profilaktyki uniwersalnej. Programy dotyczyły wsparcia: programów profilaktycznych na wszystkich poziomach edukacji, programów profilaktyki narkomanii adresowanych do rodziców oraz rozwoju oferty pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży. Działaniami zostało objętych 1 411 osób z 27 szkół. Żaden samorząd lokalny nie wspierał rekomendowanych programów tj.: Archipelag skarbów, Fantastyczne możliwości, Program Domowych Detektywów, Program Profilaktyczno – Wychowawczy Epsilon, Program Wzmacniania Rodziny 10-14, Przyjaciele Zippiego, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców. Samorzady z Ostrowca Świętokrzyskiego i Waśniowa wspierały finansowo realizację programu Unplugged. Samorzady lokalne z Bałtowa i Ostrowca Świętokrzyskiego wspierały finansowo programy profilaktyki selektywnej i wskazującej. Działania oparły się głównie na: wspieraniu programów wczesnej interwencji FreD oraz Szkolna Interwencja Profilaktyczna oraz inicjatywach w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej. Samorząd lokalny z Ostrowca Świętokrzyskiego wspierał finansowo realizację programu pt. „ Środowiskowa Profilaktyka

Uzależnień”. Samorządy gminne z: Bałtowa, Ćmielowa, Ostrowca Świętokrzyskiego i Waśniowa poprzez opracowanie, upowszechnianie materiałów informacyjno edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii oraz prowadzenie kampanii edukacyjnych przyczyniały się do podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Samorząd lokalny w Bodzechowie organizował lub dofinansował szkolenia z zakresu podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną.

Obszar II. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna

Samorząd gminy Bałtów i Ostrowiec Świętokrzyski finansował działania z zakresu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków. Zadania polegały na upowszechnianiu informacji na temat placówek i programów dla osób uzależnionych. Żaden samorząd nie dofinansował programów ograniczania szkód zdrowotnych związanych z używaniem narkotyków (programy wymiany igieł i strzykawek, programy pracowników ulicznych itd.). Poprzez inicjowanie i wspieranie centrów integracji społecznej samorząd z Ostrowca Św. przyczyniał się do realizacji programów ukierunkowanych na zmniejszenie marginalizacji społecznej wśród osób używających narkotyków szkodliwie oraz osób uzależnionych. Żaden samorząd nie wspierał finansowo działań z zakresu rozwoju zawodowego pracowników zatrudnionych w placówkach prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych.

Obszar III. Badania i monitoring

Poprzez zbieranie i analizowanie danych statystycznych dotyczących narkotyków i narkomanii samorząd z Waśniowa realizował działania mające na celu monitorowanie epidemiologiczne problemu narkotyków i narkomanii. Żaden samorząd nie realizował działań mających na celu monitorowanie postaw społecznych na temat problemu narkotyków i narkomanii.

Powiat pińczowski

Obszar I. Profilaktyka

Samorząd lokalny z Michałowa posiada opracowany gminny program przeciwdziałania narkomanii. Natomiast gminy z terenu powiatu pińczowskiego dysponują

wspólnymi gminnymi programami przeciwdziałania uzależnieniom. Do opracowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii gmina z Kij przeprowadziła diagnozę problemu narkomanii. Wszystkie jednostki samorządu terytorialnego z terenu powiatu pińczowskiego wspierały finansowo programy profilaktyki uniwersalnej. Działania opierały się na wsparciu: programów profilaktycznych na wszystkich poziomach edukacji, programów profilaktyki narkomanii adresowanych do rodziców oraz wsparciu ofert pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży. Działaniami zostało objętych 4 086 osób z 28 szkół i 5 placówek systemu oświaty innych niż szkoły. Żaden samorząd lokalny nie wspierał rekomendowanych programów tj: Archipelag skarbów, Fantastyczne możliwości, Program Domowych Detektywów, Program Profilaktyczno – Wychowawczy Epsilon, Program Wzmacniania Rodziny 10-14, Przyjaciele Zippiego, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców. Żaden samorząd nie wspierał finansowo programu Unplugged. Samorządy gminne z: Kij, Michałowa, Pińczowa i Złotej wspierały finansowo programy profilaktyki selektywnej i wskazującej. Działania opierały się przede wszystkim na wsparciu: działalności profilaktyczno – wychowawczej świetlic socjoterapeutycznych i ognisk wychowawczych, inicjatyw w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej, programów obozów profilaktycznych oraz innych programów, skierowanych do dzieci i młodzieży z grup ryzyka: ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Żaden z samorządów lokalnych nie wspierał programów pt.: FreD goes net, Program Przeciwdziałania Młodzieżowej Patologii Społecznej, Szkolna Interwencja Profilaktyczna oraz Środowiskowa Profilaktyka Uzależnień. Samorządy z Pińczowa i Złotej poprzez opracowanie, upowszechnianie materiałów informacyjno edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii, prowadzenie kampanii edukacyjnych oraz współpracę z mediami realizowały działania z zakresu podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Samorządy z Michałowa i Złotej wspierały szkolenia rozwijające umiejętności zawodowe realizatorów programów profilaktycznych.

Obszar II. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna

Żaden z samorządów lokalnych nie finansował działań z zakresu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków. Żaden z samorządów lokalnych nie dofinansował programów ograniczania

szkód zdrowotnych związanych z używaniem narkotyków (programy wymiany igieł i strzykawek, programy pracowników ulicznych itd.). Żaden z samorządów lokalnych nie wspierał realizacji programów ukierunkowanych na zmniejszenie marginalizacji społecznej wśród osób używających narkotyków szkodliwie oraz osób uzależnionych. Żaden z samorządów lokalnych nie wspierał działań z zakresu rozwoju zawodowego pracowników zatrudnionych w placówkach prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych.

Obszar III. Badania i monitoring

Żaden z samorządów lokalnych nie realizował działań mających na celu monitorowanie epidemiologiczne problemu narkotyków i narkomanii. Żaden z samorządów lokalnych nie realizował działań mających na celu monitorowanie postaw społecznych na temat problemu narkotyków i narkomanii.

Powiat sandomierski

Obszar I. Profilaktyka

Samorząd lokalny z Łoniowa posiada opracowany gminny program przeciwdziałania narkomanii. Natomiast pozostałe gminy z terenu powiatu sandomierskiego dysponują wspólnymi gminnymi programami przeciwdziałania uzależnieniom. Do opracowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii gmina z Łoniowa i Sandomierza przeprowadziła diagnozę problemu uzależnień. Samorządy lokalne z Dwikóz, Klimontowa, Łoniowa, Obrazowa, Samborca, Sandomierza, Wilczyc, Zawichostu wspierały finansowo programy profilaktyki uniwersalnej. Działania oparły się na wsparciu: programów profilaktycznych na wszystkich poziomach edukacji, programów profilaktyki narkomanii adresowanych do rodziców oraz wsparciu ofert pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży.

Działaniami zostało objętych 4 027 osób z 28 szkół i 5 placówek systemu oświaty innych niż szkoły. Żaden samorząd lokalny nie wspierał rekomendowanych programów tj: Archipelag skarbów, Fantastyczne możliwości, Program Domowych Detektywów, Program Profilaktyczno – Wychowawczy Epsilon, Program Wzmacniania Rodziny 10-14, Przyjaciele Zippiego, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców. Żaden samorząd nie wspierał finansowo programu Unplugged. Samorządy z Obrazowa i Sandomierza wspierał programy profilaktyki selektywnej i wskazującej. Działania oparły się przede wszystkim na wsparciu: działalności profilaktyczno – wychowawczej świetlic socjoterapeutycznych i ognisk wychowawczych,

inicjatyw w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej, programów obozów profilaktycznych oraz innych programów, skierowanych do dzieci i młodzieży z grup ryzyka: ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Żaden z samorządów lokalnych nie wspierał programów pt.: FreD goes net, Program Przeciwdziałania Młodzieżowej Patologii Społecznej, Szkolna Interwencja Profilaktyczna oraz Środowiskowa Profilaktyka Uzależnień. Samorzady z Klimontowa, Łoniowa, Obrazowa, Sandomierza oraz Wilczyc poprzez opracowanie, upowszechnianie materiałów informacyjno edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii, prowadzenie kampanii edukacyjnych oraz współpracy z mediami realizowały działania z zakresu podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Samorzady z Obrazowa oraz Sandomierza wspierały: szkolenia w zakresie profilaktyki narkomanii adresowane do pracowników, w szczególności pomocy społecznej, policji, straży miejskiej oraz superwizje osób realizujących działania profilaktyczne.

Obszar II. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna

Poprzez rozwój i modernizację bazy materialnej zakładów prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od narkotyków lub używających ich w sposób szkodliwy, a także poprzez upowszechnianie informacji na temat placówek i programów dla osób uzależnionych samorzady lokalne z Klimontowa, Obrazowa, Sandomierza oraz Wilczyc zwiększały dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków. Żaden z samorządów lokalnych nie dofinansował programów ograniczania szkód zdrowotnych związanych z używaniem narkotyków (programy wymiany igieł i strzykawek, programy pracowników ulicznych itd.). Poprzez udzielanie świadczeń pomocy społecznej samorząd lokalny z Wilczyc wspierał realizację programów ukierunkowanych na zmniejszenie marginalizacji społecznej wśród osób używających narkotyków szkodliwie oraz osób uzależnionych. Żaden z samorządów lokalnych nie wspierał działań z zakresu rozwoju zawodowego pracowników zatrudnionych w placówkach prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych.

Obszar III. Badania i monitoring

Żaden z samorządów lokalnych nie realizował działań mających na celu monitorowanie epidemiologiczne problemu narkotyków i narkomanii. Żaden z samorządów lokalnych nie realizował działań mających na celu monitorowanie postaw społecznych na temat problemu narkotyków i narkomanii.

Powiat skarżyski

Obszar I. Profilaktyka

Urząd Gmin z Suchedniowa posiada opracowany gminny program przeciwdziałania narkomanii. Pozostałe gminy opracowały gminny program przeciwdziałania uzależnieniom. W ramach przygotowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii Urząd Gminy w Bliżynie przeprowadził diagnozę problemu. Wszystkie gminy z terenu powiatu wspierały programy profilaktyki uniwersalnej. Najczęściej wspierano: programy profilaktycznych na wszystkich poziomach edukacji, programy profilaktyki narkomanii adresowane do rodziców oraz oferty pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży. Działaniami zostało objętych ok. 6 119 osób z 25 szkół i 5 placówek systemu oświaty innych niż szkoły. Samorząd gminy ze Skarżyska – Kamiennej wsparł realizację programu pt. Archipelag skarbów. Żaden samorząd lokalny nie wspierał programu Unplugged. Samorzady lokalne ze Skarżyska – Kamiennej i Suchedniowa wspierały finansowo programy profilaktyki selektywnej i wskazującej. Działania w głównej mierze polegały na: wsparciu działalności profilaktyczno – wychowawczej świetlic socjoterapeutycznych i ognisk wychowawczych, wsparciu programów wczesnej interwencji FreD oraz Szkolna Interwencja Profilaktyczna, wsparciu inicjatyw w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej, wsparciu programów obozów profilaktycznych oraz wsparciu innych programów, skierowanych do dzieci i młodzieży w grup ryzyka. Samorząd gminy ze Skarżyska – Kamiennej wsparł realizację programu pt. FreD goes net. Samorząd gminy ze Skarżyska – Kamiennej finansował działania z zakresu podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Działania polegały na upowszechnianiu materiałów informacyjno edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii. Samorzady z Bliżyna i Łącznej organizowały lub dofinansowały szkolenia z zakresu podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną.

Obszar II. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna

Poprzez upowszechnianie informacji nt. placówek i programów dla osób uzależnionych samorząd gminy Skarżyska – Kamiennej finansował działania z zakresu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków. Żaden z samorządów lokalnych nie dofinansował programów ograniczania szkód zdrowotnych związanych z używaniem narkotyków (programy wymiany igieł i strzykawek, programy pracowników ulicznych itd.). Poprzez udzielanie świadczeń pomocy społecznej oraz inicjowanie i wspieranie centrów integracji społecznej samorząd gminy Skarżyska – Kamiennej wspierał realizację programów ukierunkowanych na zmniejszenie marginalizacji społecznej wśród osób używających narkotyków szkodliwie oraz osób uzależnionych. Żaden z samorządów lokalnych nie wspierał działań z zakresu rozwoju zawodowego pracowników zatrudnionych w placówkach prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych.

Obszar III. Badania i monitoring

Żaden z samorządów lokalnych nie realizował działań mających na celu monitorowanie epidemiologiczne problemu narkotyków i narkomanii. Żaden z samorządów lokalnych nie realizował działań mających na celu monitorowanie postaw społecznych na temat problemu narkotyków i narkomanii.

Powiat starachowicki

Obszar I. Profilaktyka

Samorzady lokalne z Pawłowa i Starachowic posiadają opracowany gminny program przeciwdziałania narkomanii. Natomiast gminy Mirzec i Wąchock dysponują wspólnymi gminnymi programami przeciwdziałania uzależnieniom. Do opracowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii gmina Mirzec i Starachowice przeprowadziły diagnozę problemu uzależnień. Samorzady z Mirca, Starachowic i Wąchocka wspierały finansowo programy profilaktyki uniwersalnej. Działania oparły się na wsparciu: programów profilaktycznych na wszystkich poziomach edukacji, programów profilaktyki narkomanii adresowanych do rodziców oraz rozwoju oferty pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży. Działaniami zostało objętych 9 531 osób z 22 szkoły oraz 4 placówek systemu oświaty innych niż szkoły. Żaden samorząd lokalny nie wspierał rekomendowanych programów

tj.: Archipelag skarbów, Fantastyczne możliwości, Program Domowych Detektywów, Program Profilaktyczno – Wychowawczy Epsilon, Program Wzmacniania Rodziny 10-14, Przyjaciele Zippiego, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców. Żaden samorząd nie wspierał finansowo programu Unplugged. Samorządy gminne ze Starachowic i Wąchocka wspierały finansowo programy profilaktyki selektywnej i wskazującej. Działania opierały się na wsparciu działalności profilaktyczno – wychowawczej świetlic socjoterapeutycznych i ognisk wychowawczych, wsparciu programów wczesnej interwencji FreD oraz Szkolna Interwencja Profilaktyczna, wsparciu programów profilaktyki selektywnej w miejscowościach o zwiększonym narażeniu na kontakt z narkotykami (kluby, dyskoteki), wsparciu inicjatyw w zakresie pomocy psychologicznej i prawnej oraz wsparciu programów obozów profilaktycznych. Samorząd gminny ze Starachowic wspierał finansowo realizację programu FreD goes net. Samorządy ze Starachowic i Wąchocka finansowały działania z zakresu podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Działania realizowane były poprzez opracowanie, upowszechnianie materiałów informacyjno edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii, prowadzenie kampanii edukacyjnych oraz współpracę z mediami. Urząd Miasta ze Starachowic poprzez wspieranie szkoleń w zakresie profilaktyki narkomanii adresowanych do pracowników, w szczególności pomocy społecznej, policji, straży miejskiej przyczynił się do podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną.

Obszar II. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna

Urząd Miasta ze Starachowic i Wąchocka poprzez finansowanie (zakup usług, wspieranie, powierzanie) programów pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej w placówkach leczenia uzależnień, upowszechnianie informacji na temat placówek i programów dla osób uzależnionych oraz wspieranie programów kierowanych do specyficznych grup odbiorców (np. kobiet, matek z dziećmi, ofiar przemocy, sprawców przemocy) przyczynił się do zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków. Żaden z samorządów lokalnych nie dofinansował programów ograniczania szkód zdrowotnych związanych z używaniem narkotyków (programy wymiany igieł i strzykawek, programy pracowników ulicznych itd.). Urząd Miasta ze Starachowic poprzez udzielanie świadczeń pomocy społecznej wspierał

realizację programów ukierunkowanych na zmniejszenie marginalizacji społecznej wśród osób używających narkotyków szkodliwie oraz osób uzależnionych. Żaden samorząd nie wspierał działań z zakresu rozwoju zawodowego pracowników zatrudnionych w placówkach prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych.

Obszar III. Badania i monitoring

Poprzez zbieranie i analizę danych statystycznych dotyczących narkotyków i narkomanii Urząd Miasta ze Starachowic realizował działania mające na celu monitorowanie epidemiologiczne problemu narkotyków i narkomanii. Natomiast poprzez zbieranie i analizowanie danych statystycznych na temat reakcji instytucjonalnej na problem narkotyków i narkomanii realizował działania mające na celu monitorowanie postaw społecznych na temat problemu narkotyków i narkomanii.

Powiat staszowski

Obszar I. Profilaktyka

Samorządy lokalne ze Staszowa, Rytwian i Szydłowa posiadają opracowany gminny program przeciwdziałania narkomanii. Natomiast pozostałe gminy dysponują gminnymi programami przeciwdziałania uzależnieniom. Do opracowania gminnego programu przeciwdziałania uzależnieniom gmina Bogoria i Połaniec przeprowadziły diagnozę problemu. Samorządy z Bogorii, Łubnic, Oleśnicy, Połańca, Staszowa i Szydłowa wspierały finansowo programy profilaktyki uniwersalnej. Działania oparły się na wsparciu: programów profilaktycznych na wszystkich poziomach edukacji, programów profilaktyki narkomanii adresowanych do rodziców oraz rozwoju oferty pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży. Działaniami zostało objętych ok. 3 186 osób z 25 szkół. Samorząd gminy Połaniec wsparł finansowo program pn. Szkoła dla Rodziców i Wychowawców. Żaden samorząd nie wspierał finansowo programu Unplugged. Samorząd lokalny z Połańca oraz Szydłowa wspierał finansowo programy profilaktyki selektywnej i wskazującej. Działania polegały na wsparciu działalności profilaktyczno – wychowawczej świetlic socjoterapeutycznych i ognisk wychowawczych oraz wsparciu innych programów, skierowanych do dzieci i młodzieży w grup ryzyka. Żaden samorząd nie wspierał programów: Fred goes net, Program Przeciwdziałania Młodzieżowej Patologii Społecznej, Szkolna Interwencja Profilaktyczna oraz Środowiskowa Profilaktyka Uzależnień. Poprzez opracowanie, upowszechnianie materiałów informacyjno edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii

oraz prowadzenie kampanii edukacyjnych samorząd z Bogorii, Oleśnicy, Połańca i Staszowa przyczyniał się do podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Poprzez wspieranie szkoleń w zakresie profilaktyki narkomanii adresowanych do pracowników, w szczególności pomocy społecznej, policji, straży miejskiej samorząd z Oleśnicy przyczyniał się do podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną.

Obszar II. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna

Samorząd w Bogorii i Oleśnicy upowszechniał informacje na temat placówek i programów dla osób uzależnionych oraz wspierał programy kierowane do specyficznych grup odbiorców (np. kobiet, matek z dziećmi, ofiar przemocy, sprawców przemocy). Żaden z samorządu powiatu staszowskiego nie dofinansował programów ograniczania szkód zdrowotnych związanych z używaniem narkotyków (programy wymiany igieł i strzykawek, programy pracowników ulicznych itd.). Żaden z samorządu powiatu staszowskiego nie realizował programów ukierunkowanych na zmniejszenie marginalizacji społecznej wśród osób używających narkotyków szkodliwie oraz osób uzależnionych. Żaden z samorządu powiatu staszowskiego nie wspierał działań z zakresu rozwoju zawodowego pracowników zatrudnionych w placówkach prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych.

Obszar III. Badania i monitoring

Żaden z samorządu powiatu staszowskiego nie realizował działań mających na celu monitorowanie epidemiologiczne problemu narkotyków i narkomanii. Żaden z samorządu powiatu staszowskiego nie realizował działań mających na celu monitorowanie postaw społecznych na temat problemu narkotyków i narkomanii.

Powiat włoszczowski

Obszar I. Profilaktyka

Samorządy lokalne z Kluczevska, Moskorzewa oraz Włoszczowy posiadają opracowany gminny program przeciwdziałania narkomanii. Natomiast pozostałe gminy dysponują gminnymi programami przeciwdziałania uzależnieniom. Do opracowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii gmina Włoszczowa przeprowadziła diagnozę problemu narkomanii. Samorządy z Krasocina, Radkowa, Secemina oraz

Włoszczowy wspierały finansowo programy profilaktyki uniwersalnej. Działania oparły się na wsparciu: programów profilaktycznych na wszystkich poziomach edukacji, programów profilaktyki narkomanii adresowanych do rodziców oraz rozwoju oferty pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży. Działaniami zostało objętych ok. 1 202 osób z 12 szkół oraz 2 placówek systemu oświaty innych niż szkoły. Żaden samorząd lokalny nie wspierał następujących programów: Archipelag skarbów, Fantastyczne możliwości, Program Domowych Detektywów, Program Profilaktyczno – Wychowawczy Epsilon, Program Wzmacniania Rodziny 10-14, Przyjaciele Zippiego, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców. Żaden samorząd nie wspierał finansowo programu Unplugged. Samorząd lokalny z Włoszczowy wspierał finansowo programy profilaktyki selektywnej i wskazującej. Działania polegały na wsparciu programów profilaktyki selektywnej w miejscowościach o zwiększonym narażeniu na kontakt z narkotykami (kluby, dyskoteki). Żaden samorząd powiatu włoszczowskiego nie wspierał programów pt. FreD goes net, Program Przeciwdziałania Młodzieżowej Patologii Społecznej, Szkolna Interwencja Profilaktyczna, Środowiskowa Profilaktyka Uzależnień. Poprzez opracowanie, upowszechnianie materiałów informacyjno edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii, samorząd z Radkowa i Włoszczowy realizowały działania z zakresu podnoszenia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Poprzez wspieranie szkoleń w zakresie profilaktyki narkomanii adresowanych do pracowników, w szczególności pomocy społecznej, policji, straży miejskiej samorząd z Kluczewska i Włoszczowy przyczyniały się do podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną.

Obszar II. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna

Samorząd z Radkowa upowszechniał informacje na temat placówek i programów dla osób uzależnionych oraz wspierał programy kierowane do specyficznych grup odbiorców (np. kobiet, matek z dziećmi, ofiar przemocy, sprawców przemocy). Żaden z samorządu powiatu włoszczowskiego nie dofinansował programów ograniczania szkód zdrowotnych związanych z używaniem narkotyków (programy wymiany igieł i strzykawek, programy pracowników ulicznych itd.). Żaden z samorządu powiatu włoszczowskiego nie realizował programów ukierunkowanych na zmniejszenie marginalizacji społecznej wśród osób używających narkotyków szkodliwie oraz osób uzależnionych. Żaden z samorządu powiatu

włoszczowskiego nie wspierał działań z zakresu rozwoju zawodowego pracowników zatrudnionych w placówkach prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnionych.

Obszar III. Badania i monitoring

Żaden z samorządu powiatu włoszczowskiego nie realizował działań mających na celu monitorowanie epidemiologiczne problemu narkotyków i narkomanii. Żaden z samorządu powiatu włoszczowskiego nie realizował działań mających na celu monitorowanie postaw społecznych na temat problemu narkotyków i narkomanii.

Podsumowując: środki finansowe pochodzące z zezwoleń na sprzedaż alkoholu to główne źródło finansowania gminnych programów przeciwdziałania uzależnieniom. Samorządy lokalne województwa świętokrzyskiego wykazują zróżnicowaną aktywność w obszarze realizacji poszczególnych rodzajów profilaktyki uzależnień. Najczęstsze działania dotyczą realizacji postulatów profilaktyki uniwersalnej. Działania w większości zostały wykonane przy współpracy z organizacjami pozarządowymi. Z dokonanej analizy wynika, że samorządy lokalne największą aktywność wykazują przy realizacji założeń profilaktyki uniwersalnej, zaś najmniejszą w obszarze wykonywania działań związanych z monitoringiem i badaniami społecznymi.

2.2. Działania profilaktyczne realizowane przez Kuratorium Oświaty w Kielcach w 2014r.

Narkotyki należą do najbardziej rozpowszechnionych używek wśród młodych ludzi. Sięgając po nie często próbują pokonać swoją nieśmiałość, oddalić lęki i przywrócić wiarę w siebie. Na kontakt z narkotykiem narażeni są uczniowie na wszystkich etapach edukacyjnych. Profilaktyka uzależnień w szkole znajduje najczęściej odbicie w szkolnym programie profilaktyki i programie wychowawczym. Szkoła zachowując autonomię sama decyduje o wyborze tematyki, zakresie oraz formach realizacji działań profilaktycznych, bowiem każda ma specyficzne potrzeby i zasoby. Do stworzenia systemowych działań profilaktycznych w szkole potrzebna jest diagnoza sytuacji wychowawczej i zidentyfikowanie niepokojących objawów. Aby działania w dziedzinie profilaktyki były skuteczne, muszą być w nie włączeni zarówno rodzice, dzieci, jak i cała społeczność szkolna. Oprócz pedagoga

szkolnego ogromną rolę do spełnienia mają wychowawcy klas, którzy prowadzą z klasami szeroko zakrojone działania profilaktyczne różnymi strategiami. Do współpracy włączają również samą młodzież, która w ramach Samorządu Uczniowskiego przeprowadza różne działania aktywizujące rówieśników i promujące zdrowy styl życia (gazetki, konkursy, happeningi, pomoc indywidualna kolegom i inne).

Działania podejmowane przez Kuratorium Oświaty w Kielcach w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki, w tym szczególnie zapobieganiu narkomanii, w szkołach i placówkach województwa świętokrzyskiego były prowadzone na wielu płaszczyznach. Dla realizacji tych zadań Kuratorium Oświaty podejmowało ścisłą współpracę z różnymi podmiotami w celu uzyskania najlepszych efektów w zakresie profilaktyki. Należały do nich: Wojewoda Świętokrzyski, Urząd Marszałkowski, Okręgowa Izba Radców Prawnych w Kielcach, Komenda Wojewódzka i Miejska Policji w Kielcach, Świętokrzyskie Centrum Onkologii, Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji, uczelnie wyższe, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Okręgowy Inspektor Pracy.

Do stworzenia systemowych działań profilaktycznych w szkole potrzebna jest diagnoza – ocena sytuacji wychowawczej i zidentyfikowanie niepokojących objawów. We wrześniu 2014 r. został przeprowadzony monitoring działań profilaktycznych szkół z terenu województwa świętokrzyskiego. Badanie przeprowadzono z wykorzystaniem ankiety on-line zamieszczonej na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Kielcach. Dane do wypełnienia formularza pochodziły z ewaluacji wewnętrznej oraz nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły nad realizacją programu profilaktyki w szkole. W monitoringu udział wzięło 266 szkół podstawowych, 145 gimnazjów i 94 szkoły ponadgimnazjalne, co stanowi 41% wszystkich szkół województwa świętokrzyskiego. Badanie m.in. dotyczyło doświadczeń dzieci i młodzieży z dopalaczami i kontaktu z narkotykami.

Kuratorium Oświaty w Kielcach wspierało dyrektorów szkół i nauczycieli w realizacji zadań profilaktycznych poprzez organizację szkoleń:

- „Profilaktyka w szkole” i „Warsztat pracy nauczyciela – kompetencje psychologiczno-pedagogiczne w pracy nauczyciela” (w ramach wojewódzkich zadań edukacyjnych Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty),
- „Narkotyki i dopalacze w szkole XXI wieku” i „Zachowania ryzykowne wśród dzieci i młodzieży” (wspólnie ze Świętokrzyskim Centrum Profilaktyki i Edukacji w Kielcach).

W związku z Rządowym Programem „Bezpieczna i przyjazna szkoła” na lata 2014-2016 Świętokrzyski Kurator Oświaty zobowiązał dyrektorów szkół i placówek do uwzględnienia w szkolnych programach: wychowawczym i profilaktyki oraz innych działaniach realizowanych w szkołach/placówkach celu Programu „Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkołach i placówkach”. W związku z powyższym na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Kielcach w dziale „Bezpieczna szkoła” utworzono zakładkę „Rządowy Program „Bezpieczna i przyjazna szkoła”, w której udostępniony został formularz on-line (aktywny przez cały rok szkolny), za pośrednictwem którego zgłaszane są zrealizowane w szkołach/placówkach działania.

Na stronie internetowej Kuratorium została zamieszczona także informacja na temat najistotniejszych wyników przeprowadzonej przez NIK kontroli „Przeciwdziałanie zjawiskom patologii wśród dzieci i młodzieży szkolnej”. Świętokrzyski Kurator Oświaty zobowiązał dyrektorów szkół/placówek województwa świętokrzyskiego do wdrożenia w pracy uwag i wniosków wynikających z tego dokumentu.

Kontynuowane były działania mające na celu wzmocnienie skuteczności systemu przeciwdziałania zjawiskom patologii wśród uczniów i młodzieży szkolnej poprzez zainicjowany w październiku 2013 r. w województwie świętokrzyskim ogólnopolski program profilaktyczny „Profilaktyka a Ty” (PaT). Kuratorium Oświaty w Kielcach było współorganizatorem I Świętokrzyskiego PaTuliska Społeczności PaT poświęconego innowacyjnym metodom wspólnych działań skierowanych przeciwko zjawiskom patologii społecznej oraz Ogólnopolskiego Głosu Profilaktyki w dniu 14 czerwca 2014 r. PaT to program propagujący i rozwijający profilaktykę rówieśniczą uczniów jako skuteczną formę przeciwdziałania uzależnieniom. Kuratorium Oświaty w Kielcach włączyło się również aktywnie w:

- organizację Świętokrzyskich Dni Profilaktyki. Od kilku lat organizuje debatę młodzieżową poświęconą promowaniu stylu życia wolnego od używek i przemocy rówieśniczej,
- organizację Zlotu Szkół Promujących Zdrowie w ramach Festiwalu Zdrowia w Busku -Zdroju, w którym uczestniczą uczniowie wraz z opiekunami szkół/placówek województwa świętokrzyskiego należących do sieci Szkół Promujących Zdrowie. Obecnie do sieci Szkół Promujących Zdrowie należy 89 placówek. Wizytator Kuratorium Oświaty pełni funkcję Koordynatora Szkół Promujących Zdrowie.

W ramach działań profilaktycznych Kuratorium Oświaty w Kielcach zamieściło na stronie internetowej wykaz telefonów zaufania w województwie świętokrzyskim oraz dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka. Wszystkie aktualne informacje dotyczące szeroko rozumianej profilaktyki zamieszczane są w dziale Edukacja zdrowotna i profilaktyka społeczna.

Jednocześnie podczas wizyt w szkołach wizytatorzy w trybie nadzoru pedagogicznego kontrolowali przestrzeganie prawa oświatowego w tym obowiązek szkół do opracowania i realizowania szkolnego programu profilaktyki i podstawy programowej.

2.3. Działalność prewencyjna Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach w 2014r.

Oprócz działań ukierunkowanych bezpośrednio na zwalczanie przestępczości narkotykowej, policjanci świętokrzyscy prowadzali różnego rodzaju przedsięwzięcia na rzecz uświadamiania dzieci i młodzieży o konsekwencjach wynikających z nieprzestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych. Przykładowe przedsięwzięcia w zakresie przeciwdziałania narkomanii na terenie woj. świętokrzyskiego:

➔ w dniu 02.10.2014 r. sandomierscy policjanci wzięli udział w konferencji w ramach programu pn. „Rodzina jest najważniejsza” zorganizowanej przez Ośrodek pomocy Społecznej w Sandomierzu. Spotkanie miało charakter profilaktyczno-edukacyjny. W konferencji uczestniczyli również przedstawiciele Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz Poradni Terapii Uzależnień. Prelegenci w swoich wystąpieniach wskazywali jak ważną rolę jest edukacja w zakresie zagrożeń narkomania jaką mogą być dotknięte współczesne rodziny. Policjant z Wydziału Prewencji sandomierskiej komendy wykorzystując prezentację multimedialną omówił m.in. rodzaje narkotyków. Uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z wyglądem poszczególnych narkotyków poprzez wykorzystanie walizki z ich atrapami. Łącznie w konferencji wzięło udział ponad 30 przedstawicieli różnych instytucji,

➔ w dniu 14.04.2014 r. policjanci z KPP w Opatowie w Zespole Szkół nr 1 przeprowadzili szkolenie dla kadry pedagogicznej z zakresu rozpoznawania narkotyków, podziału oraz wpływu na ludzki organizm. Omówiono również odpowiedzialność prawną wynikającą z łamania Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W szkoleniu uczestniczyło około 40 nauczycieli,

➔ w dniu 12.06.2014 r. w Miejskim Centrum Kultury w Skarżysku-Kamiennej policjanci z KPP w Skarżysku-Kamiennej współorganizowali festiwal profilaktyczny w ramach PAT – „Ogólnopolskiego Głosu Profilaktyki”. Policjanci przedstawili program PAT oraz informację na temat grupy inicjatywnej skarżyskiego PAT-u. W ramach festiwalu uczniowie ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z powiatu skarżyskiego zaprezentowali spektakl pt. „Spisek”, poruszający problem uzależnienia młodych osób od narkotyków,

➔ w dniu 14.06.2014 r. pod Galerią „KORONA” w Kielcach, kieleccy funkcjonariusze zorganizowali akcję profilaktyczną pod nazwą "Ogólnopolski Głos Profilaktyki". Inicjatorem przedmiotowej akcji była Komenda Główna Policji i realizowany przez nią program pod nazwą "Profilaktyka a Ty". Celem jej było integrowanie obywateli w działaniach na rzecz bezpieczeństwa publicznego oraz spotkanie ludzi pomocnych dla innych, potrafiących wspólnie działać, by chronić dzieci i młodzież przed uzależnieniami, aby narkotyki, alkohol i przemoc nie zabierały wolności życia dzieciom i osobom dorosłym. Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji oraz Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach do udziału w przedsięwzięciu zaprosił: Galerię „KORONA, Stowarzyszenie „Siemacha”, Stowarzyszenie „Bezpieczny Dom, Ratowników Medycznych „Speed Med.”, Ochotniczą Straż Pożarną z Masłowa, Ochotniczy Hufiec Pracy, Klub Abstynenta „Raj”, Wojewódzki Dom Kultury, Wojewódzką Stację Sanitarno – Epidemiologiczną, Ośrodek Prewencji Pierwotnej Nowotworów Świętokrzyskiego Centrum Onkologii, Centrum Wolontariatu w Kielcach, Teatr Lalki i Aktora „Kubuś”, Areszt Śledczy, Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach, media oraz wszystkich, którzy chcą chronić dzieci i młodzież przed uzależnieniami. Po godz. 16 uczestnicy spotkania mogli liczyć na występy teatralne, taneczne, muzyczne, uczestniczyć w happeningu „budowanie bezpiecznego domu”, przygotowaniu posiłków, spotkanie z przedstawicielami administracji rządowej oraz licznych konkursach z atrakcyjnymi nagrodami. W specjalnie przygotowanych namiotach profilaktycznych prowadzone były warsztaty między innymi w zakresie rozwijania świadomości zagrożeń i zapobiegania uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży,

➔ w dniu 14.09 2014 r. w Kazimierzy Wielkiej odbył się festyn rodzinny pod hasłem „Bliżej siebie dalej od narkotyków”. Podczas imprezy kazimierscy funkcjonariusze policji wraz z pracownikami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozdawali ulotki profilaktyczne oraz udzielali porad zainteresowanym osobom na temat, skutków

prawnych, fizycznych, psychicznych, a przede wszystkim społecznych związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych. W festynie udział wzięło około 200 osób,

→ w dniu 16.09.2014 r. w jednej ze szkół ponadgimnazjalnych w Busku-Zdroju, policjanci z KPP przeprowadzili szkolenie dla rodziców z zakresu dotyczącego środków odurzających. Głównym celem przeprowadzonej przez funkcjonariusza prelekcji było ograniczenie zjawiska narkomanii wśród młodzieży. Rodzice uczniów dowiedzieli się również o konsekwencjach karnych przewidzianych za przestępstwa związane z narkotykami. Podczas przeprowadzonego szkolenia omówiono: klasyfikację narkotyków, ich wygląd, działania na ludzki organizm oraz akcesoria używane do ich zażycia. Szkolenie prowadzono w formie wykładu wzbogaconego o prezentację multimedialną, przedstawiającą środki odurzające oraz wykorzystano walizkę edukacyjną „Drug – Box” zawierającą atrapy narkotyków. W szkoleniu uczestniczyło około 75 rodziców,

→ w dniu 07.11.2014 r. policjanci z KPP w Sandomierzu przeprowadzili spotkania edukacyjne na temat „Narkotyki, rodzaje oraz zachowanie się osób będących pod ich działaniem”. Podczas spotkań przeprowadzonych z gronem pedagogicznym i z rodzicami uczniów z klas w Ponadgimnazjalnym Zespole Szkół Ekonomicznych w Sandomierzu policjanci przy wykorzystaniu prezentacji multimedialnej edukowali nauczycieli i rodziców w zakresie rozpoznawania i działania na organizm człowieka środków psychotropowych oraz substancji psychoaktywnych. Łącznie ponad 50 osób biorących udział w spotkaniach, zapoznało się z atrapami środków odurzających i leków używanych przez osoby uzależnione od narkotyków. Policjant dodatkowo informował rodziców, aby w przypadku jakichkolwiek wątpliwości lub podejrzeń, że ich dziecko może mieć kontakt z narkotykami, jak najszybciej skorzystali z pomocy specjalisty,

→ w dniu 13.11.2014 r. policjanci z KPP we Włoszczowie przeprowadzili spotkanie w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 z rodzicami uczniów klas I-II, nt. „Zapobieganie zjawisku narkomanii”. W czasie spotkania omówiono zagadnienia związane m.in. z odpowiedzialnością karną związaną z posiadaniem narkotyków, sposobów rozpoznawania osób znajdujących się pod ich działaniem oraz zapobiegania rozpowszechnianiu tego zjawiska w środowisku szkolnym. W spotkaniu udział wzięło około 70 rodziców wraz pedagogiem szkolnym oraz wychowawcami klas,

→ w dniu 21.11.2014 r. funkcjonariusz Wydziału Prewencji KWP w Kielcach przeprowadził szkolenie dla żołnierzy i pracowników wojska z Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych w Kielcach, na temat prawno-karnych aspektów narkomanii. Omówił podział

przestępstw związanych z narkomanią i narkotykami z uwagi na ich pochodzenie tzn. bezpośredni kontakt z narkotykami, przestępstwa dokonane przez osoby znajdujące się pod wpływem narkotyków, przestępstwa dokonane na osobach znajdujących się pod wpływem narkotyków oraz przestępstwa dokonane w celu ich zdobycia. Omówiono odpowiedzialność prawną wynikającą z „łamania” Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Przekazano również informacje dot. dopalaczy. Ponadto wskazano najczęściej popełniane wykroczenia i przestępstwa przez osoby będące pod wpływem środka odurzającego. W szkoleniu wzięło udział około 50 osób.

Świętokrzyska Komenda Policji w swoich działaniach wysuwa na pierwszy plan realizację zadań, w wyniku których zwalcza przestępczość narkotykową oraz podejmuje i promuje profilaktykę, ograniczającą zjawisko narkomanii. Zdarzenia kryminalne dotyczące przestępczości narkotykowej są poddawane bieżącej analizie w celu wypracowania nowych metod i podniesienia efektywności prowadzonych działań.

Ważną rolę w podejmowanych przedsięwzięciach jest współpraca międzyinstytucjonalna pomiędzy podmiotami realizującymi zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii na terenie woj. świętokrzyskiego.

2.4. Współpraca Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z organizacjami pozarządowymi

W ramach ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1118), oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi w Departamencie Ochrony Zdrowia przeprowadzono otwarty konkursy ofert w zakresie zwalczania narkomanii.

Na wsparcie realizacji zadań publicznych przeznaczono kwotę 45 000,00 zł., dzięki czemu organizacje pozarządowe wykonały następujące działania:

➔ zadanie 1: „Wspieranie programów edukacyjno – szkoleniowych skierowanych do dzieci i młodzieży w środowisku szkolnym oraz rodzinnym z zakresu profilaktyki uzależnień”. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Formacja, Długojów 14a, 26-050 Zagnańsk.

Głównym założeniem realizowanego przedsięwzięcia był wzrost świadomości dzieci i młodzieży w wieku 11-17 na temat skutków zachowań ryzykownych. Odbiorcami zadania byli uczniowie z miejscowości z: Tumlina, Kostomłotów, Porzecza, Suchedniowa oraz Końskich.

Cel główny został zrealizowany przez następujące cele szczegółowe:

- praca z młodzieżą prowadzona była metodą warsztatową,
- przeprowadzono 200 godzin warsztatów profilaktycznych,
- przeprowadzono zajęcia z zakresu asertywności, prawidłowej komunikacji, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z napięciem, uczuciami oraz konfliktami,
- zwiększono kompetencje interpersonalne i intrapsychiczne uczestników,
- ograniczono ryzyko sięgnięcia po środki psychoaktywne poprzez zwiększenie świadomości samego siebie i zdobycie nowych umiejętności społecznych,
- zwiększano integrację grupy klasowej,
- udział wzięło około 1882 uczniów.

➔ zadanie 2 „Kompleksowe działania profilaktyczne obejmujące prowadzenie i wspieranie działalności wychowawczej, edukacyjnej i informacyjnej z zakresu przeciwdziałania narkomanii mających na celu ograniczenie szkód zdrowotnych osób uzależnionych od narkotyków, współuzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i ich bliskich”. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie „PADRE” Profilaktyka, Aktywne Działanie, Rozwój i Edukacja, ul. Franciszkańska 10, 26-060 Chęciny.

Dzięki wsparciu finansowemu została utworzona grupa edukacyjno – informacyjna dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych w wieku 18-35 lat, zarówno kobiet jak i mężczyzn przebywających w Ośrodku Leczenia Uzależnień „San Damiano” w Chęcinach. Ponadto, podczas wakacji prowadzono grupę edukacyjno – informacyjną dla dzieci i młodzieży ze świetlicy „Promyk Dnia” w Chęcinach. Działania adresowane były do osób w wieku 6-15 lat. Zorganizowano również spotkanie informacyjno – edukacyjne poświęcone skutkom uzależnień oraz konkursy edukacyjna w przedmiotowym zakresie.

Poprzez różnorodne spotkania uczestnicy mieli możliwość otrzymania wsparcia w utrzymaniu abstynencji od terapeuty oraz osób znajdujących się w podobnej sytuacji. Poruszane tematy na grupie zogniskowane były wokół problemów z utrzymaniem abstynencji alkoholowej i narkotykowej.

Poprzez realizację projektu zapewniono profesjonalną pomoc z zakresu profilaktyki, edukacji i informacji w sferze uzależnień dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych. Wsparciem objęto około 100 osób. W sumie odbyło się 37 spotkań grupy dla uzależnionych, 9 spotkań grupy dla osób zagrożonych uzależnieniem oraz spotkanie edukacyjno – informacyjne dla uczestników projektu.

→ zadanie 3 „Podniesienie jakości kompetencji zawodowych, grupo zajmujących się profilaktyką, leczeniem, rehabilitacją bądź wsparciem osób uzależnionych, współuzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem a także osób realizujących działalność profilaktyczną”. Realizatorem zadania było Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „PRO” ul. J. Kochanowskiego 7/16, 25-384 Kielce.

Dofinansowanie umożliwiło podniesienie kompetencji osób zajmujących się profilaktyką w zakresie uzależnień i prowadzenia programów profilaktycznych w tym zakresie w województw świętokrzyskim. 90 uczestników z terenu Kielc, Buska – Zdroju, Ostrowca Świętokrzyskiego, Jędrzejowa, Starachowic i Końskich zdobyło wiedzę na temat dopalaczy. Realizowany program pt. „Dopalacze – ugrzecznione narkotyki” miał na celu przygotować kadrę pedagogiczną do samodzielnego stworzenia i przeprowadzenia warsztatów profilaktycznych na temat dopalaczy. Zorganizowano 6 spotkań dla 90 osób z terenu województwa.

2.5. Działania edukacyjno – informacyjne podejmowane przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego w zakresie profilaktyki narkomanii

W 2014 r. zrealizowano szereg działań o charakterze edukacyjno - informacyjnym tj.:

→ na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1118), Zarząd Województwa Świętokrzyskiego ogłosił otwarty konkurs ofert na wspieranie realizacji zadań publicznych w zakresie zwalczania narkomanii. Na ten cel przeznaczono 45 000,00 zł,

→ wypożyczano walizkę „Drug - Box” zawierającą atrapy narkotyków. Walizka była wykorzystywana jako narzędzie dydaktyczne na szkoleniach, prelekcjach, pogadankach dotyczących tematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych. Walizka „Drug - Box” była wypożyczana 14 razy przez placówki oświatowe, policję, organizacje pozarządowe z terenu całego województwa,

→ dystrybuowano materiały edukacyjne dotyczące zjawiska narkomanii i dopalaczy, których odbiorcami byli: Policja, Areszt Śledczy, organizacje pozarządowe, szkoły,

→ na stronie internetowej tut. Urzędu utworzono bazę podmiotów świadczących usługi w zakresie leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych,

- ➔ uczestniczono w spotkaniu realizatorów Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS przygotowanym przez Krajowe Centrum Ds. AIDS, którego celem i efektem było wypracowanie rekomendacji dla Zespołów ds. realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS,
- ➔ uczestniczono w XXIII konferencji ekspertów wojewódzkich ds. informacji o narkotykach i narkomanii,
- ➔ do każdego urzędu miasta/gminy z terenu województwa przesłano informację o bazie programów rekomendowanych w zakresie przeciwdziałania narkomanii,
- ➔ przygotowano spotkanie edukacyjno – szkoleniowe pt. „Uzależnienia behawioralne – metody profilaktyki i sposoby rozwiązywania problemu”. Do udziału w spotkaniu zostali zaproszeni: przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, pedagodzy, psychologzy, kuratorzy sądowi, instruktorzy/specjaliści terapii uzależnień oraz inne osoby pracujące w obszarze profilaktyki uzależnień. Wykłady poprowadzili eksperci, terapeuci i pracownicy naukowo-dydaktyczni m.in. z: Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytutu Psychiatrii i Neurologii, Instytutu Psychologii Społecznej Akademii Nauk w Łodzi, Katedry Zdrowia Publicznego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Świętokrzyskiego Centrum Profilaktyki i Edukacji, Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii oraz Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli,
- ➔ upowszechniono informacje o kampanii edukacyjnej pn. „Jeden test. Dwa życia. Zrób test na HIV. Dla siebie i swojego dziecka”,
- ➔ opracowano i upowszechniono raport pt. „Monitorowanie problemów narkotykowych w województwie świętokrzyskim w 2013r.”,
- ➔ przygotowano spotkania świętokrzyskiego Zespołu ds. realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS, którego celem było opracowanie Harmonogramu realizacji zadań Województwa Świętokrzyskiego na 2015r. w ramach Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS.

2.6. Realizacja Programu Wczesnej Interwencji „FreD Goes Net” oraz Programu Terapeutycznego „Candis”

Na terenie województwa świętokrzyskiego 3 organizacje realizują Program Wczesnej Interwencji „FreD Goes Net” oraz Program Terapeutyczny „Candis” są to: Towarzystwo Zapobiegania Patologiom Społecznym „Kuźnia” z Ostrowca Świętokrzyskiego,

Stowarzyszenie Nauczycieli „Zdrowa Szkoła” w Starachowicach oraz Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego” ze Skarżyska Kamiennej.

Program FreD goes net kierowany jest to młodzieży w wieku 14-21 (w szczególnych przypadkach 13-25). Beneficjatorów programu były osoby widniejące w rejestrach policyjnych/sądowych ponieważ zastali przyłapani na używaniu narkotyków w szkole lub pracy. W programie udział brały osoby o różnych wzorach używania. Od użytkowników eksperymentujących po grupy (wysokiego) ryzyka i osoby używające w niebezpieczny sposób. Udział w programie może być dobrowolny lub z nakazu. W przypadku dobrowolnego udziału w programie zmniejsza się prawdopodobieństwo dalszych sankcji wobec młodego człowieka lub całkowicie im zapobiega.

Udział młodego człowieka w programie ze względu na nakaz prawny ma charakter obligatoryjny. Odmowa udziału w programie może wiązać się z dalszymi sankcjami prawnymi, niejednokrotnie o surowszym charakterze niż udział w programie FreD.

Do Towarzystwa Zapobiegania Patologiom Społecznym „Kuźnia” z Ostrowca Świętokrzyskiego w 2014r. zgłosiło 37osób. Osoby te zostały objęte programem, w tym:

- osoby eksperymentujące z narkotykami - 25
- osoby używające alkohol - 12

Przeprowadzono następujące działania:

- indywidualna rozmowa motywująca - 37 godzin
- warsztaty wczesnej interwencji - 32 godzin
- ewaluacja - 6 godzin

Pięć osób zostało zdiagnozowanych jako osoby uzależnione i skierowane do innego programu. Poniższa tabela przedstawia poziom zadowolenia uczestników z udziału w programie.

zdecydowanie tak	32	86%
zadowolony	4	11%
częściowo zadowolony	1	3%
niezbyt zadowolony	0	0%
całkowicie niezadowolony	0	0%

86 % uczestników programu było zadowolonych z efektów programu. Kolejne zestawienie przedstawia źródła wiedzy beneficjentów o programie.

policja	4	4%
wymiar sprawiedliwości	3	8%
szkoła	18	49%
rodzina	12	37%

Największym źródłem informacji o programie Fred Goes Net jest szkoła. W programie 71% respondentów przyznała się do użycia narkotyku minimum jeden raz w swoim życiu. Najczęściej była nim marihuana.

W Programie FreD realizowanym przez Stowarzyszenie Nauczycieli „Zdrowa Szkoła” w Starachowicach uczestniczyło 54 osoby. Byli to głównie uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i gimnazjów.

Udzielono 216 godzin (20 rodzin; 30 osób) poradnictwa rodzinnego. Stworzono grupę wsparcia dla rodziców. Zajęciami informacyjno – edukacyjnymi objęto blisko 500 osób (z 8 szkół). Przeprowadzono również interwencje kryzysowe.

Pracownicy placówki obserwują nasilenie zjawiska używania substancji psychoaktywnych, w środowisku szkolnym oraz wśród osób dorosłych. Wśród dorosłych problemem staje się używanie substancji psychoaktywnych w środowisku pracowniczym (praca zmianowa). Najczęściej używana była amfetamina oraz przetwory konopi indyjskich. W środowisku uczniowskim najbardziej popularne były przetwory konopi oraz dopalacze. W każdej klasie (na poziomie szkół ponadgimnazjalnych) znalazło się 3-4 osoby regularnie palące marihuanę oraz 8-10 osób eksperymentujących. Dużym problemem dla pracowników stowarzyszenia było zapewnienie wsparcia dla osób opuszczających placówki stacjonarne. Ilość miejsc w hostelach na terenie województwa jest zbyt mała, dlatego nie wszyscy potrzebujący mogli się tam zatrzymać.

Osobnym problemem są tzw. uzależnienia behawioralne. Rodzice zgłaszają dzieci uzależnione od komputera – najczęściej są to osoby spędzające większość swojego czasu na grach komputerowych w sieci. W grudniu 2014 roku zarejestrowano 6 gimnazjalistów z objawami uzależnienia od komputera.

Program CANDIS adresowany jest do problemowych użytkowników narkotyków. CANDIS jest krótkoterminowym programem terapii dla osób uzależnionych od marihuany lub innych przetworów konopi. Adresowany jest do osób pow. 16 roku życia i wykorzystuje założenia i metodę dialogu motywującego oraz koncepcje behawioralno – poznawcze.

Program obejmuje z reguły 10 sesji trwających 90 min. każda, które realizowane są w ciągu od 2 do 3 miesięcy i mają charakter indywidualnych rozmów z terapeutą. Prowadzona terapia była bezpłatna.

W trakcie 10 sesji terapii indywidualnej klienci programu nabywali umiejętności ułatwiających utrzymywanie abstynencji, radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi, komunikowania się itd. Zajęcia koncentrowały się na budowaniu motywacji do zmiany zachowania oraz wzmacnianiu kompetencji i umiejętności przydatnych w utrwalaniu pożądanego zachowań.

Do programu (w Towarzystwie Zapobiegania Patologiom Społecznym „Kuźnia”), zgłosiło się 6 osób (5-ciu mężczyzn i 2 kobiety). Podczas naboru 1 osoba podjęła decyzję o podjęciu leczenia w stacjonarnym ośrodku leczenia uzależnień „Monar”. Osoby uczestniczące w programie to mężczyźni (w wieku 1. 23, 1. 27, 1. 29, 1. 31 dwaj pracujący, dwaj bezrobotni) oraz 2 kobiety (w wieku 1. 27 pracująca i 1. 31 zarejestrowana w urzędzie pracy jako bezrobotna).

2.7. Profilaktyczna działalność Aresztu Śledczego w Kielcach

W strukturę Aresztu Śledczego w Kielcach wchodzi cztery działy, w których realizowane są oddziaływania wobec osób uzależnionych oraz zażywających środki odurzające, mianowicie: Dział Ochrony, Dział Penitencjarny, Dział Terapeutyczny dla Skazanych z Niepsychotycznymi Zaburzeniami Psychicznymi lub Upośledzonych Umysłowo oraz Dział Terapeutyczny dla Skazanych Uzależnionych od Środków Odurzających lub Psychotropowych. Z uwagi na odmienną specyfikę poszczególnych działów, oddziaływania te mają odmienny charakter.

W 2014 roku Areszt Śledczy podejmował działania wynikające z Krajowego i Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016, min.:

1. współpracował z pełnomocnikiem Wojewody Świętokrzyskiego ds. uzależnień celem poszerzania kwalifikacji personelu O.T. dla skazanych uzależnionych i uzyskania pomocy dydaktycznej.
2. uczestniczył w Świętokrzyskich Dniach Profilaktyki.
3. kontynuował współpracę z uczelniami wyższymi (praktyk zawodowych dla studentów).
4. kontynuował współpracę ze szkołami ponadgimnazjalnymi z terenu Kielc i okolic.

Celem tej współpracy było:

- a) prowadzenie oddziaływań profilaktycznych dotyczących szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych, kierowanych do młodzieży szkolnej,
- b) profilaktyka przestępczości, której celem jest nabycie przez nauczycieli, pedagogów szkół średnich umiejętności rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych dotyczących pierwszych oznak demoralizacji u młodzieży w okresie dorastania.
- c) prowadzenie oddziaływań readaptacyjnych, których odbiorcami są pacjenci O.T. - podczas spotkań z młodzieżą szkolną oraz nauczycielami, skazani mają możliwość zaprezentowania zmiany, jaka zaszła w ich świadomości odnośnie wpływu narkotyków na wszystkie dziedziny życia oraz zmiany w systemie wartości, co podnosi ich poczucie własnej wartości, wszystko to wpływa pozytywnie na utrzymanie abstynencji, a tym samym życie w trzeźwości po wyjściu na wolność.

W 2014 roku w 15 spotkaniach na terenie jednostki, uczestniczyło 313 uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz 26 opiekunów (nauczyciele, pedagodzy).

III. Realizacja priorytetu II – leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna w zakresie przeciwdziałania narkomanii w województwie świętokrzyskim w 2014r.

W rozdziale zostały zaprezentowane różnorodne działania podmiotów zajmujących się leczeniem osób szkodliwie używających lub uzależnionych od substancji psychoaktywnych w obszarze profilaktyki: uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Zebrane dane pochodzą z: Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR w Kielcach, Ośrodka Leczenia Uzależnień od Środków Psychoaktywnych „San Damiano”, Poradni Leczenia Uzależnień „San Damiano”, Hostelu „Rivotort”, Poradni Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie”, Ośrodka dla Osób z Uzależnieniem od Substancji Psychoaktywnych w Paługach, Poradni Leczenia Uzależnień w Starachowicach oraz Aresztu Śledczego w Kielcach.

3.1. Wykonanie świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych

Realizacja świadczeń zdrowotnych w 2014r. w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych w woj. świętokrzyskim udzielana była w trybie opieki stacjonarnej i ambulatoryjnej. Tabela nr 3 dostarcza wiedzy na temat:

- podmiotów leczniczych, które przedmiotowe świadczenia oferowały,
- zakontraktowaną liczbę świadczeń,
- zrealizowaną liczbę świadczeń
- zakontraktowaną wartość świadczeń,
- zrealizowaną wartość świadczeń.

Największą zrealizowaną wartość świadczeń w zakresie świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol odnotowano w Ośrodku Leczenia Uzależnień od środków psychoaktywnych „San Damiano” – Chęciny (110 872,00 zł).

Największą zrealizowaną wartość świadczeń w zakresie świadczenia rehabilitacyjne dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych odnotowano w Ośrodku Leczenia Terapii i Rehabilitacji Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w Lutej (911 472,00 zł).

Największą zakontraktowaną liczbę świadczeń w zakresie świadczenia dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych udzielane w hostelu odnotowano w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Nadzieja Rodzinie” w Kielcach (186 246,40 zł).

Tabela 2. Realizacja świadczeń zdrowotnych udzielonych w trybie stacjonarnej i ambulatoryjnej opieki w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych

Lp.	Nazwa świadczeniodawcy	Adres siedziby	Zakres świadczeń - nazwa	Zakontraktowane liczba	Zakontraktowane wartość	Realizacja liczba*	Realizacja wartość*
1	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Nadzieja Rodzinie”	ul. Karczówkowska 36, Kielce	Świadczenia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych Innych niż Alkohol	5 813,00	46 504,00 zł	6 107,00	48 856,00 zł
2	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Nadzieja Rodzinie”	ul. Karczówkowska 36, Kielce	Świadczenia Rehabilitacyjne dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych	59 320,00	474 560,00 zł	67 678,00	541 424,00 zł
3	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Nadzieja Rodzinie”	ul. Karczówkowska 36, Kielce	Świadczenia dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych Udzielane w Hostelu	20 453,00	163 624,00 zł	23 280,80	186 246,40 zł
4	Ośrodek Leczenia Uzależnień od Środków Psychoaktywnych	ul. Franciszkańska 10, Chęciny	Świadczenia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych Innych niż Alkohol	10 976,00	87 808,00 zł	13 859,00	110 872,00 zł
5	Ośrodek Leczenia Uzależnień od Środków Psychoaktywnych	ul. Franciszkańska 10, Chęciny	Świadczenia dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych Udzielane w Hostelu	14 598,00	116 784,00 zł	16 259,20	130 073,60 zł
6	Ośrodek Leczenia Uzależnień od Środków Psychoaktywnych	ul. Franciszkańska 10, Chęciny	Świadczenia Rehabilitacyjne dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych	62 999,00	503 992,00 zł	65 496,00	523 968,00 zł
7	Promedic Centrum Psychoterapii Agnieszki Nehrebeckiej	ul. Bednarska 3, Pińczów	Świadczenia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych Innych niż Alkohol	17 420,00	139 360,00 zł	8 274,00	66 192,00 zł
8	Stowarzyszenie MONAR Hostel dla Osób Uzależnionych	Malików 150B, Kielce	Świadczenia dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych Udzielane w Hostelu	15 798,00	126 384,00 zł	16 618,40	132 947,20 zł
9	Stowarzyszenie MONAR Ośrodek Leczenia Terapii i Rehabilitacji Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży	Luta 4, Końskie	Świadczenia Rehabilitacyjne dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych	95 027,00	760 216,00 zł	113 934,00	911 472,00 zł
10	Stowarzyszenie MONAR Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień	Malików 150B, Kielce	Świadczenia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych Innych niż Alkohol	9 768,000	78 144,00 zł	9 791,00	78 328,00 zł
11	Powiatowy Zakład Opieki Zdrowotnej	ul. Radomska 70, Starachowice	Program Leczenia Substytucyjnego	33 166,00	265 328,00 zł	39 321,00 zł	314 568,00 zł

* – realizacja na podstawie danych przekazywanych przez świadczeniodawców

Źródło danych – NFZ Świętokrzyski Oddział Wojewódzki w Kielcach

Zestawienie ilości kadry pracującej z osobami uzależnionymi od substancji psychoaktywnych w woj. świętokrzyskim, w 2014 r.

Tabela 3. Kadra pracująca z osobami uzależnionymi

Lp.	Kwalifikacje	Stopień specjalności	Ilość osób udzielających świadczeń
1	Instruktor terapii uzależnień	w trakcie	3
2	Instruktor terapii uzależnień	specjalista	2
3	Lekarz - psychiatra	specjalista	5
4	Lekarz - psychiatra	Specjalista – 1 st.	1
5	Lekarz – psychiatra	w trakcie	1
6	Lekarz – psychiatra dzieci i młodzieży	specjalista	1
7	Pedagog	-	2
8	Pedagog specjalny	-	1
9	Pielęgniarka	-	8
10	Psycholog	specjalista	7
11	Psychoterapeuta	specjalista	2
12	Specjalista terapii uzależnień	w trakcie	7
13	Specjalista terapii uzależnień	specjalista	24
RAZEM			64

Źródło danych – NFZ Świętokrzyski Oddział Wojewódzki w Kielcach

Z osobami uzależnionymi/szkodliwie używającymi substancji psychoaktywnych w 2014r. pracowało łącznie 64 przedstawicieli różnych zawodów. Największą grupę zawodową stanowili specjaliści terapii uzależnień.

Poniżej przedstawiono wykaz podmiotów udzielających świadczeń w zakresie leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych.

3.2. Działalność poradni/ośrodków leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych w województwie świętokrzyskim

Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie”

W Poradni Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych, będącej w strukturach Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Nadzieja Rodzinie” w Kielcach, w roku 2014 przyjęto 74 pacjentów (68 mężczyzn i 6 kobiet). Podział wiekowy pacjentów jest następujący:

-0-18 lat – 13 osób,

- 19-29 lat – 52 osoby,

ponad 30 lat - 9.

Łącznie udzielono 443 świadczenia, z czego 139 porad oraz 304 sesji psychoterapeutycznych. Ponadto prowadzona była również terapia indywidualna dla rodzin osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.

Zatrudniony personel medyczny w Poradni Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych to: lekarz psychiatra: 1, pielęgniarka: 1, psychoterapeuta: 2, specjalista terapii uzależnień: 2.

Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie” prowadzi również 2 placówki całodobowe, gdzie odbywa się leczenie stacjonarne: Ośrodek dla Osób z Uzależnieniem od Substancji Psychoaktywnych w Pałęgach oraz Hostel dla Osób z Uzależnieniem od Substancji Psychoaktywnych w Kielcach.

W 2014 roku w Ośrodku przebywało 108 pacjentów (80 mężczyzn i 28 kobiet) w ramach 6825 świadczeń (osobodni). Podział wiekowy:

- 0- 18 lat – 43 osoby,

- 19-29 lat – 65 osób,

W Hostelu przebywało 31 pacjentów (29 mężczyzn i 2 kobiety) w ramach 2973 świadczeń (osobodni). Podział wiekowy: 0-18 lat - 3, 19-29 lat - 22, powyżej 30 lat - 6.

Z punktu widzenia placówki skala narkomanii jest niepokojąco wysoka, co powoduje konieczność podejmowania dalszych działań profilaktycznych i leczniczych, jak również kontynuowania inicjatyw już istniejących. Istotną rolę odgrywają wszelkie formy wspomagające proces terapeutyczny, tj. obozy, wycieczki, koła zainteresowań, czy też alternatywne formy spędzania czasu wolnego, zmniejszające potrzebą sięgania po środki psychoaktywne, w celu urozmaicenia czasu, czy zabawy.

W zakresie pracy z osobami uzależnionymi lub stosującymi szkodliwe substancje psychoaktywne pracownicy napotykają na trudności w utrzymaniu ciągłości terapii. Pacjenci, szczególnie ci z motywacją zewnętrzną, często nie zgłaszają się na umówione wizyty, blokując tym samym miejsce osobom bardziej zmotywowanym, które muszą czekać dłużej na kolejny termin. Znaczącym problemem jest również bezradność rodzin osób uzależnionych. Osoby takie nie mają się gdzie zwrócić, w celu skierowania uzależnionego członka rodziny na terapię, tak jak jest w przypadku uzależnienia od alkoholu, gdzie istnieje możliwość interwencji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jeśli chodzi o tendencje w rodzaju zażywanych substancji, wśród naszych pacjentów dominujące jest zażywanie: marihuany i amfetaminy a wśród młodzieży akodinu.

Ośrodek Leczenia Uzależnień od Środków Psychoaktywnych „San Damiano”

1. Ilość osób leczonych z powodu uzależnienia od substancji psychoaktywnych w Poradni Leczenia Uzależnień „San Damiano” wyniosła 14 osób (w tym kobiet:1, mężczyzn: 13), w następujących przedziałach wiekowych:

- do 18 lat: 5
- od 19 do 29 lat: 4
- od 30 do 64 lat: 5.

2. Ilość udzielonych porad w związku z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych w Poradni Leczenia Uzależnień „San Damiano” wyniosła 112 (w tym kobiet: 2, mężczyzn: 110), w następujących przedziałach wiekowych:

- do 18 lat: 59
- od 19 do 29 lat: 20
- od 30 do 64 lat: 33.

3. Ilość osób leczonych z powodu uzależnienia od substancji psychoaktywnych w Poradni Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych „San Damiano” wyniosła 35 osób (w tym kobiet: 2, mężczyzn: 33), w następujących przedziałach wiekowych:

- do 18 lat: 5
- od 19 do 29 lat: 22
- od 30 do 64 lat: 8.

4. Ilość udzielonych porad w związku z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych w Poradni Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych „San Damiano” wyniosła 203 (w tym kobiet: 8, mężczyzn: 195), w następujących przedziałach wiekowych:

- do 18 lat: 36
- od 19 do 29 lat: 107
- od 30 do 64 lat: 60.

5. Ilość osób leczonych z powodu uzależnienia od substancji psychoaktywnych w Ośrodku Rehabilitacyjnym Uzależnień „San Damiano” wyniosła 126 osób (w tym kobiet: 6, mężczyzn: 120).

6. Ilość osób leczonych z powodu uzależnienia od substancji psychoaktywnych w Hostelu dla Osób Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych „Rivotorto” wyniosła 23 osoby (w tym kobiet: 2, mężczyzn: 21)

W Ośrodku Leczenia Uzależnień „San Damiano” oraz w Hostelu „Rivotorto” w Chęcinach przyjmowani są pacjenci w wieku od 18 do 37 lat z całej Polski.

Ilość kadry pracującej z osobami uzależnionymi od substancji psychoaktywnych w Ośrodku Leczenia Uzależnień i jego filiach:

1. Specjaliści terapii uzależnień: 7
2. Specjaliści terapii uzależnień w trakcie szkolenia do uzyskania certyfikatu: 6
3. Psycholodzy: 1
4. Instruktorzy terapii uzależnień: 3
5. Lekarze psychiatrzy: 1
6. Pielęgniarki: 2

Z punktu widzenia placówki zapotrzebowanie na pobyt w Ośrodku Leczenia Uzależnień z programem średnioterminowym czyli (czas pobytu wynosi od 6 – 12 m-cy.) jest bardzo duży.

Problemy na jakie napotykają pracownicy w pracy z osobami uzależnionymi lub stosującymi szkodliwe substancje psychoaktywne zależą od wieku pacjenta i terapii na jaką się decydują oraz innych czynników. Jednym z problemów jest motywacja pacjenta. Kolejny problem dotyczy działań postrehabilitacyjnych, czyli przygotowania pacjenta do opuszczenia placówki. Brak mieszkań readaptacyjnych i programów pomocowych (zwłaszcza jeśli chodzi o wsparcie finansowe) dla pacjentów sprawia, że część z nich zbyt wczesnie wraca do dawnego środowiska, co grozi nawrotami choroby. Sytuację ratuje Hostel Rivortorto, działający przy ośrodku.

Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień, Stowarzyszenie MONAR

W roku 2014 do Stowarzyszenia MONAR Poradni Profilaktyki Leczenia i Terapii Uzależnień zgłosiło się i podjęło terapię 62 pacjentów z problemem narkotykowym (głównie marihuana, dopalacze):

- 40 osób to mężczyźni w tym do 18 roku życia 6-ciu,
- 24-ech w wieku 19-29 lat, 10-ciu w wieku 30-64 lat, zamieszkali w mieście
- oraz 10 kobiet w wieku 19-29 w tym jedna zamieszkała na wsi.

Oprócz w/w nowych osób pracownicy Poradni pracowali z osobami, które podjęły terapię w 2013 roku.

Pracownicy Stowarzyszenia MONAR Poradni Profilaktyki Terapii i Leczenia Uzależnień w roku ubiegłym udzielili 4977 porad pacjentom z problemem narkotykowym oraz członkom ich rodzin. Pomoc otrzymały również osoby, które zgłaszały się w celu

otrzymania skierowania do stacjonarnego ośrodka leczenia uzależnień lub ośrodka detoksykacyjnego -wydano 24 takie dokumenty.

W roku 2014 pracownicy Poradni zaobserwowali wzrost ilości pacjentów młodych mających problemy prawne, wynikające z posiadania narkotyków. W dalszym ciągu utrzymuje się tendencja wzrostowa ilości pacjentów mających problem z użytkowaniem dopalaczy, grami hazardowymi oraz uzależnieniami mieszanymi.

Pracownicy Poradni prowadzili bezpłatne programy profilaktyczne w szkołach na terenie województwa świętokrzyskiego oraz brali udział w spotkaniach z młodzieżą. Terapeuci uczestniczyli w wywiadówkach z rodzicami, gdzie propagowali zdrowy tryb życia, a przede wszystkim mówili o zagrożeniach wynikających z brania narkotyków. W 2014 roku odbyło się 60 programów profilaktycznych.

Poradnia wzięła czynny udział w Świętokrzyskich Dniach Profilaktyki oraz Koneckich Dniach Profilaktyki. Poradnia współorganizowała Festyn Trzeźwościowy w Słupi Koneckiej.

Od 4 lat Poradnia bierze udział jako wystawca w Międzynarodowych Targach Edukacyjnych.

Pracownicy Poradni w weekendy w Galerii Echo zorganizowali punkt konsultacyjny dla klientów Galerii, mający na celu dostarczenie informacji nt. związane z terapią uzależnień.

W Poradni pracuje: 6 specjalistów terapii uzależnień (w tym 1 w trakcie procesu certyfikacji), lekarz psychiatra, pracownik socjalny, prawnik.

Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w Lutej w 2014 r.

W Ośrodku Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w Lutej w 2014 r. przebywało 51 pacjentów:

- do 17 lat 11 miesięcy 29 dni – kobiety 15 mężczyźni 16 razem 31
- od 18 lat do 24 lat – kobiety 1 mężczyźni 19 razem 20.

W placówce pracują:

- specjaliści terapii uzależnień - 3 osoby
- specjaliści terapii uzależnień w trakcie certyfikacji - 3 osoby

- instruktor terapii uzależnień - 1 osoba
- psychiatra - 1 osoba
- psycholog - 1 osoba
- pielęgniarka - 1 osoba

Pracownicy placówki zauważyli wzrost liczby pacjentów oczekujących na przyjęcie do ośrodka. Z punktu widzenia placówki sporym problemem jest brak w Kielcach hostelu dla nieletnich ponieważ nieletni pacjenci wracają po terapii do swoich środowisk a często są to środowiska patologiczne. Niepokojący jest problem pacjentów uzależnionych od dopalaczy na dzień dzisiejszy to około 80% pacjentów naszego ośrodka.

Program metadonowy

Program metadonowy realizowany przez Poradnię Leczenia Uzależnień przy PZOZ w Starachowicach:

Liczba leczonych pacjentów ogółem 33 (22 mężczyzn oraz 11 kobiet). W programie uczestniczyli mieszkańcy: Starachowic – 6 osób, Skarżyska – Kamiennej – 15 osób, Kielc – 3 osoby, Rzeszowa – 5 osób, Nowej Dęby - 2 osoby, Warszawy – 2 osoby, Sandomierza – 1 osoba.

W programie metadonowym pracują: specjalista terapii uzależnień, lekarz psychiatra, pielęgniarka, psychoterapeuta. Wykonywane były badania moczu na obecność substancji psychoaktywnych na obecność substancji innych niż metadon. Dużym problemem jest obejmowanie leczeniem osób z województwa podkarpackiego. Znaczna odległość dojazdu sprawia, że pacjenci nie zawsze mogą uzyskać dostateczne wsparcie terapeutyczne, a w swoich miejscach zamieszkania nie ma oferty dla osób uzależnionych od opiatów.

3.3. Lecznicza działalność Aresztu Śledczego w Kielcach

W 2014 roku do Oddziału Terapeutycznego dla Skazanych Uzależnionych od Środków Odurzających lub Psychotropowych w AŚ Kielce, przyjętych zostało 72 skazanych. 24 skazanych kontynuowało leczenie (przyjęci do O.T. w roku 2013), w związku z powyższym ogółem objętych oddziaływaniami terapeutycznymi w 2014 roku zostało 96 osadzonych uzależnionych. W zeszłym roku największą grupę skazanych stanowiły osoby uzależnione od wielu substancji z tzw. politoksykomania (54 skazanych). Skazani w przedziale wiekowym 19-14 stanowili grupę 16 skazanych, 25-29 to grupa 19 skazanych,

30-34 to 18 skazanych. Spośród wszystkich przyjętych w 2014 roku pacjentów oddziału, 49 osób nigdy wcześniej nie podejmowało leczenia odwykowego, 13 osób było obejmowanych leczeniem odwykowym z trakcie odbywania kary pozbawienia wolności, a 15 osób podejmowało terapię w warunkach wolnościowych.

Psychologowie zatrudnieni w Dziale Penitencjarnym prowadzili oddziaływania głównie poprzez rozmowy indywidualne z osobami pozbawionymi wolności. W trakcie rozmów ze skazanymi motywowali ich do podjęcia leczenia odwykowego, zgodnie z procedurami kierowali osoby uzależnione do odbywania kary w systemie terapeutycznym, natomiast wobec osadzonych którzy ukończyli leczenie odwykowe prowadzą oddziaływania mające na celu podtrzymanie pozytywnych efektów terapii oraz realizacji planu dalszego zdrowienia. Osoby uzależnione, których wymiar kary (bliski termin końca kary) nie pozwalał na skierowanie do oddziału terapeutycznego, obejmowano oddziaływaniami w ramach systemu terapeutycznego poza oddziałem terapeutycznym. Indywidualny program terapeutyczny tych skazanych, polegał na zastosowaniu krótkiej interwencji lub terapii krótkoterminowej oraz określenie w miarę potrzeb, innych działań niezbędnych do rozwiązania problemów wynikających z uzależnienia. Krótka interwencja obejmowała co najmniej trzy spotkania, terapia krótkoterminowa natomiast obejmowała co najmniej 10 spotkań (w tym program krótkiej interwencji). W 2014 roku do systemu terapeutycznego poza oddziałem terapeutycznym, zostało skierowanych dwóch skazanych uzależnionych od środków odurzających lub psychotropowych.

W Dziale Terapeutycznym dla Skazanych Uzależnionych od Środków Odurzających lub Psychotropowych w sposób ciągły realizowany był podstawowy program terapii uzależnień. Program Psychoterapii Uzależnień O.T. w Kielcach został zatwierdzony przez Zastępcę Dyrektora Generalnego SW w 2004 roku. Główne cele programu terapii, to: leczenie, rehabilitacja, readaptacja, natomiast szczegółowe cele to przede wszystkim: uświadomienie, że uzależnienie jest chorobą, dostarczenie wiedzy na temat narkomanii, przepracowanie psychologicznych mechanizmów uzależnienia, oraz przygotowanie pacjenta do życia w trzeźwości.

Terapia w O.T. trwa 6 miesięcy (26 tygodni), podzielona jest na trzy etapy. Czas pobytu skazanego w oddziale może być skrócony, bądź wydłużony maksymalnie o 2 miesiące. Oddział przeznaczony jest dla 38 skazanych. Skazani przyjmowani są do O.T. w systemie rotacyjnym. Oznacza to, że w ciągu miesiąca około 6-7 skazanych kończy program terapii, a na ich miejsce przyjmowani są nowi pacjenci, zgodnie z wyznaczonym

terminem terapii. Przeciętny czas oczekiwania skazanego na przyjęcie do oddziału terapeutycznego w 2014 roku wynosił 12 miesięcy.

W Dziale Terapeutycznym dla Skazanych z Niepsychotycznymi Zaburzeniami Psychicznymi lub Upośledzonych Umysłowo, realizowany był program profilaktyki narkotykowej. Miał on na celu dostarczenie osadzonym niezbędnej wiedzy dotyczącej powstawania uzależnienia od środków odurzających oraz konsekwencji, jakie towarzyszą ich zażywaniu. Podejmowana tematyka obejmowała zagadnienia teoretyczne, takie jak mechanizmy powstawania uzależnienia oraz fazy rozwoju choroby, ponadto w trakcie zajęć uczestnicy nabyli oraz wzmocnili umiejętność asertywnego odmawiania kupna i zażywania substancji psychoaktywnych, a poprzez udział w grupowej dyskusji pogłębili świadomość własnego problemu, powodów sięgania po narkotyki oraz skutków, jakie niesie ich zażywanie. Zdobyta wiedza miała na celu wytworzenie motywacji do walki z uzależnieniem, a w konsekwencji wykształcenie dojrzałej postawy abstynencyjnej.

Do programu kwalifikowano skazanych przebywających w Oddziale Terapeutycznym dla Skazanych z Niepsychotycznymi Zaburzeniami Psychicznymi lub Upośledzonych Umysłowo, którzy przyjmowali środki odurzające przed popełnieniem przestępstwa, a także dla tych, którzy ze względu na łatwą dostępność środków odurzających w ich otoczeniu, są szczególnie narażeni na powstanie uzależnienia. Program obejmował osiem spotkań jednogodzinnych organizowanych dwa razy w tygodniu, za jego realizację odpowiada psycholog Działu Terapeutycznego. W roku 2014 w zajęciach uczestniczyło 12 skazanych mężczyzn.

W 2014 roku pracownicy Działu Ochrony na terenie jednostki, poddali badaniu na zawartość narkotyków w moczu 145 osadzonych. 11 osadzonych znajdowało się w stanie po spożyciu narkotyków, a 6 odmówiło poddania się badaniu, w takiej sytuacji wyniki traktowane są jako pozytywne.

Ponadto pies specjalny wykorzystywany był codziennie (w dni robocze) do kontroli paczek, korespondencji oraz osób wchodzących na widzenia. Sporadycznie również w dni wolne od pracy. W przypadku powzięcia informacji o miejscu ewentualnego ukrycia substancji odurzającej, kontrolowane były inne miejsca, w których czasowo lub na stałe przebywali osadzeni.

Pierwszym poważnym utrudnieniem w pracy terapeutycznej w O.T. jest zewnętrzna motywacja skazanych do leczenia. W głównej mierze jest to podyktowane korzyściami na jakie pacjenci są nastawieni wyrażając zgodę na podjęcie leczenia odwykowego

w warunkach izolacji penitencjarnej (pozytywna opinia penitencjarna, zmiana podgrupy klasyfikacyjnej). Należy podkreślić, iż w trakcie realizowania programu, motywacja często ulega przewartościowaniu, zmienia się na wewnętrzną. W pojedynczych przypadkach obserwuje się brak motywacji, odzwierciedlający się zgeneralizowanym oporem do podjęcia leczenia. Z doświadczeń pracowników O.T. wynika, iż w większości osadzeni nie są dostatecznie gotowi do podjęcia wysiłku związanego z pracą nad sobą, a silnie działające mechanizmy uzależnienia nie pozwalają im dostrzec rzeczywistej potrzeby zmiany dotychczasowego funkcjonowania.

Drugim poważnym utrudnieniem, które m.in.: skutkuje zmniejszeniem liczny objętych oddziaływaniami terapeutycznymi w ramach systemu terapeutycznego, jest to iż skazani recydywiści penitencjarni w porównaniu z uprzednią kategorią skazanych (P, M) są osobami, których sytuacja prawna jawi się jako bardziej skomplikowana. Dlatego też zaobserwowano zdecydowanie większą ilość skazanych wypadających z terapii w związku z udziałem w czynnościach procesowych. Wobec powyższego osadzeni są wycofywani na chwilę przed uprzednio wyznaczonym terminem przyjęcia do OT. W 2014 roku zgłoszonych do terapii przez jednostki kierujące, następnie wycofanych zostało 18 osób. Wielokrotnie zdarzają się również takie sytuacje, kiedy pacjenci będący w trakcie terapii zgodnie z nakazem Sądu są przetransportowywani do innej jednostki penitencjarnej, z uwagi na toczące się czynności procesowe, co skutkuje przerwaniem procesu leczenia i niekorzystnie wpływa na efekty terapii. W 2014 roku wielokrotnie występowało do Sądów z prośbą o odwołanie wystawionego już nakazu przetransportowania skazanego, w kilku przypadkach Sądy przychyliły się do próśb, ale zdarzały się też sytuacje, kiedy starania okazywały się bezskuteczne.

Kolejną rzeczą, którą zaobserwowano jest zwiększona ilość skazanych z tzw. błędną diagnozą uzależnienia. W 2014 roku 6 skazanych zostało zweryfikowanych z oddziału w związku brakiem podstaw do objęcia ich systemem terapeutycznym.

Kolejnym poważnym problemem w codziennej pracy członków zespołu terapeutycznego jest koncentracja skazanych na życiu więziennym i przestrzeganie zasad drugiego życia. Pogodzenie norm wynikających z życia więziennego z zasadami pracy terapeutycznej jest niemożliwe. Koncentracja na sprawach więziennych odwraca uwagę od spraw związanych z leczeniem. W O.T. bywają pacjenci, którzy przyjmują rolę tzw. poprawnego pacjenta, a więc prezentują aktywność w grupie terapeutycznej, jednak nie

przekłada się to na ich zachowanie poza terapią, gdzie ich postępowaniem rządzą normy więzienne.

Problem głównie dotyczący pracowników Działu Penitencjarnego, to zbyt duża ilość skazanych pozostających pod opieką psychologów, co bez wątpienia wpływa na intensywność, częstotliwość prowadzonych oddziaływań.

Ponadto, osoby skazane często nie wykazują gotowości do pracy nad sobą, do podejmowania wysiłku w kierunku dokonania zmian w ich dotychczasowym życiu. Dlatego też zainteresowanie osób pozbawionych wolności, udziałem w różnego rodzaju programach readaptacji społecznej nie jest duże. Natomiast osoby, u których zdiagnozowano uzależnienie od narkotyków, często nie wyrażają zgody na objęcie ich leczeniem odwykowym. W związku z powyższym psychologowie działu penitencjarnego zgodnie z przepisami, są zobligowani do wysłania wniosku do Sądu Penitencjarnego o zawarcie stanowiska w sprawie objęcia osadzonego leczeniem. W przeważającej większości przypadków Sąd nakazuje skazanemu poddanie się terapii odwykowej.

3.4. Programy readaptacji społecznej i redukcji szkód

Polityka antynarkotykowa większości państw dąży do wyeliminowania używania narkotyków przez ich obywateli. Odbywa się to na wielu płaszczyznach, wśród których możemy rozróżnić podejście prawno-karne i profilaktyczno-medyczne.

Sankcje prawno-karne mają odstraszać i stanowić barierę dla tych, którzy sięgnęliby po narkotyki. Sankcje karne mają wpływać również na tych, którzy są uzależnieni – tak, aby ci z kolei wyszli z nałogu. Prawo związane z narkotykami ma także penalizować czyny związane z ich produkcją, przemytem oraz rozpowszechnianiem.

Podejście profilaktyczno-medyczne to cały szereg zabiegów wychowawczych i edukacyjnych, nakierowanych głównie na młodzież, mających niwelować zainteresowanie narkotykami i w konsekwencji obniżyć na nie popyt. Celem jest tu także pomoc tym, którzy po te środki już sięgnęli i uzależnili się od nich. Osoby uzależnione poddają się dobrowolnie oddziaływaniom o charakterze leczniczym, w efekcie czego mają uzyskiwać fizjologiczne (detoksykacja) i psychospołeczne (psychoterapia) podstawy do utrzymywania abstynencji od narkotyków.

Programy readaptacji społecznej pn. „Realizacja programów wspomagających proces terapeutyczny i rehabilitacyjny dla osób uzależnionych od narkotyków” (grupa dla neofitów) realizowany był poprzez działalność Poradni i Ośrodka „Nadzieja Rodzinie”. W projekcie wzięło udział 16 osób, które opuściły ośrodki/oddziały rehabilitacji dla osób uzależnionych od narkotyków oraz członkowi ich rodzin, z czego w poszczególnych spotkaniach uczestniczyło średnio 6-8 osób. Spotkania odbywały się w placówce, mieszczącej się w Kielcach przy ul. Karczówkowskiej 36, raz na 2 tygodnie przez 3 godziny od lutego do końca listopada 2014 roku (20 spotkań stacjonarnych). Dzięki realizacji projektu, osiągnięte zostały następujące cele: utrzymanie abstynencji od środków psychoaktywnych; ukształtowanie samodzielnej i odpowiedzialnej postawy, rozwinięcie umiejętności bycia w grupie, nawiązywanie znajomości, budowanie relacji; podtrzymywanie umiejętności radzenia sobie z trudnościami życiowymi i stresem; poszerzanie zainteresowań oraz nabycie nowych umiejętności w codziennym życiu; otrzymywanie wsparcia od osób o podobnej sytuacji życiowej; zmniejszenie liczby ryzykownych zachowań; doświadczenie różnych form aktywności i wybranie dla siebie nowych sposobów spędzania czasu wolnego.

W Hostelu dla Osób Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych realizowano projekt „Programy postrehabilitacyjne adresowane do osób po ukończonym procesie leczenia” w którym pacjenci hotelu mieli możliwość poznania alternatywnych stylów życia. Działaniami zostało objętych 8 osób. Projekt był finansowany z Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Idea readaptacji przyświeca pracownikom Ośrodka Leczenia Uzależnień od Środków Psychoaktywnych „San Damiano” cały okres pobytu pacjenta w ośrodku i jest związana z etapem leczenia. Od początku terapii pacjent adaptuje się do życia w społeczności terapeutycznej i jest izolowany od środowiska zewnętrznego. Kolejne etapy wiążą się z wchodzeniem ponownie w role społeczne w coraz większym zakresie. Pacjenci rozwijają się poprzez kontakty z rodziną, budowanie systemu wsparcia społecznego poza placówką, wreszcie: wyjścia do teatru, kina, na basen, różnego rodzaju wycieczki. Pacjenci Ośrodka mają również ciągły kontakt ze środowiskiem lokalnym ponieważ Ośrodek mieści się w Klasztorze Ojców Franciszkanów.

Otwarta formuła placówki i fakt koegzystencji trzech społeczności (terapeutyczna, lokalna, klasztorna) na jednym obszarze szczególnie sprzyja reintegracji i jest ewenementem wśród ośrodków leczenia uzależnień w Polsce. Ośrodek we współpracy z innymi instytucjami

i firmami prowadzi także działania profilaktyczne w szkołach gminy Chęciny. Profilaktyka dociera do dzieci, rodziców i pedagogów. Placówka od kilku lat współpracuje z podobnymi ośrodkami w Europie Środkowej, zwłaszcza na Słowacji i w Czechach. Przykładem współpracy jest coroczny zjazd społeczności terapeutycznych na Słowacji czy partnerska wymiana doświadczeń z zaprzyjaźnionymi ośrodkami z Czech i Słowacji.

Skuteczna walka z przestępczością narkotykową jest priorytetem Policji Świętokrzyskiej. Działają w tym celu wyspecjalizowane struktury policyjne. Ich głównym zadaniem jest dotarcie do grup przestępczych zajmujących się produkcją i rozprowadzaniem narkotyków. W wyniku ich pracy i skutecznych działań ograniczona jest dostępność na terenie województwa do wszystkich rodzajów narkotyków od kokainy, poprzez amfetaminę, tabletki ekstazy, haszysz, marihuanę i LSD.

W Komendzie Miejskiej Policji w Kielcach działa Wydział do Walki z Przestępczością Narkotykową, a w komendach powiatowych Policji zespoły. Policjanci prowadzą bieżące rozpoznanie środowiska dealerów oraz miejsc, gdzie dochodzić może do sprzedaży narkotyków.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w Rozdziale 7 zawiera przepisy karne regulujące kwestię odpowiedzialności m.in. za: posiadanie, wprowadzanie do obrotu, udzielanie, uprawę oraz produkcję środków odurzających i substancji psychotropowych.

W 2014 r. wszczęto 550 postępowań w sprawach o przestępstwa narkotykowe (568 w 2013 r.). Stwierdzono 1972 przestępstw (2045 w 2013 r.), wskaźnik wykrywalności wyniósł 96,8% (95,6% w 2013 r.).

Tabela 4. Postępowania w sprawach o przestępstwa narkotykowe

	2013	2014
Postępowania wszczęte	568	550
Przestępstwa stwierdzone	2045	1972
Wykrywalność	95,6	96,8

Źródło: Biuletyn informacyjny WWK KWP

Najwięcej, bo aż 782 zaistniało przestępstw udzielania środków odurzających lub substancji psychotropowych w celu osiągnięcia korzyści majątkowej (art. 59 w/w ustawy). Ponadto stwierdzono 650 przestępstw posiadania narkotyków (art. 62 ust. 1 i 3) oraz 32 przypadki posiadania znacznej ich ilości (art. 62 ust.2); 81 przestępstw nieodpłatnego udzielania środków odurzających lub substancji psychotropowych innym osobom (art. 58); 63 nielegalnych uprawy maku lub konopi (art. 63 ust. 1), 17 przypadków nielegalnego wprowadzania do obrotu narkotyków (art. 56 ust. 1 i 2) oraz 264 przypadków nielegalnego wprowadzania do obrotu znacznej ilości narkotyków (art. 56 ust. 3).

Głównym celem Policji świętokrzyskiej jest ujawnianie grup i osób produkujących oraz rozprowadzających narkotyki. Duże ośrodki miejskie to miejsca gdzie najczęściej napotyka się na przestępczość narkotykową. Jednak nie ma powiatu na terenie województwa, który z tym problemem się nie spotyka.

W walce z przestępczością narkotykową w 2014 r. Policja świętokrzyska wykorzystywała 4 psy służbowe do wykrywania narkotyków, w tym 2 rasy labrador (KPP Kielce i KPP Starachowice), 1 owczarek niemiecki (KPP Końskie) i 1 foksterier (KPP Sandomierz).

Skutecznym narzędziem do ujawniania narkotyków są narkotesty będące na wyposażeniu każdej jednostki Policji na terenie województwa. Aby zapewnić bezpieczeństwo na drogach w 2014 r. policjanci z ruchu drogowego na terenie woj. świętokrzyskiego poddali badaniom na działanie środka działającego podobnie do alkoholu 315 kierujących pojazdami.

Policjanci zwalczający przestępczość narkotykową najczęściej na terenie województwa zabezpieczają: marihuanę, amfetaminę, haszysz, tabletki ekstazy oraz konopie indyjskie.

Tabela 5. Ilość zabezpieczonych narkotyków

Rodzaj	Ilość zabezpieczonych narkotyków	
	2013 r.	2014 r.
Marihuana	15,5 kg	58,2 kg
Amfetamina	23,1 kg	6,6 kg
Haszysz	356 g	550 g
Ekstazy	142 szt.	99 g
Krzaki konopi indyjskich	1273 szt.	2929 szt.

Źródło: Wydział Kryminalny KWP w Kielcach

Z uwagi na powyższe dane statystyczne, odnoszące się dla woj. świętokrzyskiego jak również aktualne trendy, wskazują, że problem przestępczości narkotykowej istnieje, a jego zwalczanie stanowi jeden z najważniejszych priorytetów dla organów ścigania.

W styczniu 2014 r. w Ostrowcu Świętokrzyskim policjanci dokonali zatrzymania mieszkańca Pabianic, w którego pojeździe ujawnili i zabezpieczyli 7924 szt. opakowań środka zastępczego o nazwie „Cząstka Boga” oraz pieniądze w kwocie ponad 127.000 zł. Następnie w wyniku dalszych czynności policjanci zabezpieczyli 476 szt. opakowań tego samego środka. Wobec podejrzanego o popełnienie przestępstwa z art. 165§1 pkt. 2 kk. zastosowano wolnościowe środki zapobiegawcze.

W lutym 2014 r. funkcjonariusze Wydziału dw. z Przestępczością Narkotykową KMP w Kielcach na ul. Nowy Świat dokonali zatrzymania mężczyzny. W trakcie dokonanego przeszukania wynajmowanego przez niego mieszkania oraz garażu, policjanci ujawnili i zabezpieczyli 704,5g amfetaminy, 1026,3g marihuany oraz plantację konopi indyjskich w ilości 86 krzewów. Decyzją Sądu Rejonowego w Kielcach podejrzany mężczyzna został tymczasowo aresztowany na okres 3 miesięcy.

W marcu 2014 r. funkcjonariusze Wydziału dw. z Przestępczością Narkotykową KMP w Kielcach dokonali zatrzymania mężczyzny przy którym ujawniono i zabezpieczono 1 kg amfetaminy. Następnie dokonano przeszukania garażu, który zatrzymany używał jako „magazynu”, gdzie ujawniono i zabezpieczono 2,664 kg amfetaminy. Decyzją Sądu Rejonowego w Kielcach podejrzany został tymczasowo aresztowany na okres 3 miesięcy.

W kwietniu 2014 r. funkcjonariusze Wydziału dw. z Przestępczością Narkotykową KWP w Kielcach rozbili zorganizowaną grupę przestępczą działającą na terenie województwa świętokrzyskiego i mazowieckiego, trudniącą się uprawą marihuany. Policjanci zatrzymali czterech członków grupy, zlikwidowali trzy profesjonalne uprawy w ilości 561 krzewów konopi oraz zabezpieczyli 0,5 kg gotowego narkotyku. Zajęli mienie podejrzanym osobom o wartości 85.000 zł. Trzech członków grupy przestępczej zostało tymczasowo aresztowanych, a wobec jednego zastosowano dozór Policji. Prowadząca śledztwo Prokuratura Okręgowa w Kielcach w październiku 2014 r. skierowała do sądu akt oskarżenia w tej sprawie z art. 258 § 3 kk.

W maju 2014 r. funkcjonariusze Wydziału dw. z Przestępczością Narkotykową KWP w Kielcach zlikwidowali kanał przerzutowy marihuany z Hiszpanii do Polski wiodący przez Białystok do Kielc. W ramach przeprowadzonych działań kieleccy policjanci w powiecie białostockim zatrzymali mężczyznę i zabezpieczyli 5 kg marihuany oraz przedmioty

i przyrzady świadczące o wprowadzaniu jej do obrotu. W trakcie śledztwa podejrzanym udowodniono przemyt do Polski ponad 7 kg narkotyku. Sprawca decyzją sądu został tymczasowo aresztowany.

W czerwcu 2014 r. w wyniku podjętych czynności funkcjonariusze KPP w Ostrowcu Świętokrzyskim w wyniku przeszukania pomieszczeń mieszkalnych ujawnili i zabezpieczyli profesjonalną uprawę konopi w postaci 374 krzewów w różnym stadium wzrostu.

W lipcu 2014 r. funkcjonariusze Wydziału dw. z Przystępczością Narkotykową KWP w Kielcach przy udziale policjantów z Wydziału Kryminalnego KWP w Lublinie na terenie woj. lubelskiego zlikwidowali dwie uprawy konopi indyjskich oraz dokonali zatrzymania dwóch osób podejrzanych o ich uprawę oraz wprowadzanie do obrotu znacznych ilości narkotyków. W wyniku podjętych czynności policjanci ujawnili i zabezpieczyli 310 szt. krzewów konopi, 400g gotowego suszu marihuany oraz specjalistyczny sprzęt służący do uprawy konopi. Na podstawie zebranego materiału dowodowego podejrzanym przedstawiono zarzuty popełniania przestępstw z art. 63 ust 3 oraz 53 ust 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Sąd Rejonowy w Kraśniku zdecydował o tymczasowym aresztowaniu podejrzanych na okres 3 miesięcy.

W sierpniu 2014 r. funkcjonariusze Wydziału dw. z Przystępczością Narkotykową KWP w Kielcach na trasie S-7 w m. Suchedniów dokonali kontroli dwóch pojazdów, którymi podróżowało 5 osób. W wyniku przeszukania w jednym z pojazdów ujawniono i zabezpieczono 1,5 kg marihuany. Ponadto w trakcie przeszukania pomieszczeń mieszkalnych należących do jednego z mężczyzn ujawniono i zabezpieczono 540g marihuany, 69 listków LSD oraz 50 szt. tabletek ekstazy. Na poczet przyszłych kar i grzywien zabezpieczono mienie podejrzanych o wartości ok. 270.000 zł. Na podstawie zebranego materiału dowodowego dwóm podejrzanym przedstawiono zarzuty posiadania oraz udziału w wewnątrzspółnotowym nabyciu i przewiezieniu z terenu Holandii do Polski znacznych ilości narkotyków. Decyzją Sądu Rejonowego w Skarżysku - Kamiennej podejrzani zostali tymczasowo aresztowani na okres 3 miesięcy. Śledztwo prowadzi WPN KWP Kielce pod nadzorem Prok. Rejonowej w Skarżysku-Kam.

W sierpniu 2014 r. funkcjonariusze KPP w Kazimierzy Wielkiej, w wyniku dokonanego przeszukania pomieszczeń mieszkalnych, należących do mieszkańca woj. wielkopolskiego ujawnili i zabezpieczyli plantację konopi w ilości 174 krzewów. Podejrzanym decyzją sądu został tymczasowo aresztowany na okres 3 miesięcy.

W sierpniu i październiku 2014 r. funkcjonariusze Wydziału dw. z Przystępczością Narkotykową KWP Kielce rozbili działającą na terenie Kielc zorganizowaną grupę przestępczą przemycającą z Holandii do Polski narkotyki. W sierpniu zatrzymany został „kurier” grupy przewożący 8,2 kg marihuany. W październiku zatrzymano pozostałych członków grupy przestępczej w tym mężczyznę, który nią kierował. Łącznie w sprawie zabezpieczono 18 kg marihuany o wartości rynkowej 550.000 zł oraz menie podejrzanych na kwotę 280.000 zł.

We wrześniu 2014 r. policjanci Wydziału dw. z Przystępczością Narkotykową KWP w Kielcach dokonali rozbicia zorganizowanej grupy przestępczej, której członkowie na terenie województwa opolskiego zorganizowali profesjonalną plantację narkotyków oraz wytwarzali i wprowadzali do obrotu znaczne ich ilości. W wyniku podjętych działań zatrzymano kierującego grupą oraz 3 jej członków. W rezultacie przeszukania w wynajętym przez podejrzanych domu zabezpieczono plantację w ilości 374 krzewów konopi, prawie 1,5 kg marihuany i 0,5 kg amfetaminy. Wszyscy 4 podejrzani zostali tymczasowo aresztowani.

Natomiast w 2014 roku w AŚ Kielce były realizowane następujące programy readaptacji społecznej skazanych:

1. Program readaptacji społecznej skazanych pt. „Substancje psychoaktywne- profilaktyka I rzędowa. Nadrzędnym celem było dostarczenie jego uczestnikom podstawowej wiedzy z zakresu zagrożeń płynących z używania substancji psychoaktywnych. W zajęciach uczestniczyło 6 skazanych mężczyzn, program realizowany był w formie 5 spotkań jednogodzinnych. Realizowany był przez psychologa oraz 2 wychowawców zatrudnionych w Dziale Penitencjarnym.
2. Program readaptacji społecznej skazanych pt. „Środki psychoaktywne”. Program skierowany był do osób pozbawionych wolności używających substancji. Główny jego celem było nabycie przez uczestników podstawowej wiedzy na temat zagrożeń płynących z używania substancji psychoaktywnych. W zajęciach uczestniczyło 5 skazanych mężczyzn młodocianych, program realizowany był w formie 2 spotkań (w tym 1 dwugodzinne oraz 1 jednogodzinne). Realizowany przez psychologa zatrudnionego w Dziale Penitencjarnym.

W oddziale terapeutycznym dla skazanych uzależnionych w AŚ w Kielcach zatrudnionych było pięć osób: kierownik, który jest z wykształcenia psychologiem, psycholog, wychowawca oraz dwóch terapeutów uzależnień (jedna osoba jest

certyfikowanym specjalistą terapii uzależnień, pozostali pracownicy są w trakcie procesu certyfikacji).

W drugim oddziale terapeutycznym specjalistyczne oddziaływania wobec osób uzależnionych prowadziła sześciuosobowa kadra (kierownik-psycholog, dwóch psychologów, dwóch wychowawców oraz terapeuta zajęciowy).

W dziale penitencjarnym w oddziaływaniach brali udział psychologowie, wychowawcy oraz pracownicy działu służby zdrowia. Działania te obejmowały przede wszystkim oddziaływania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania narkomanii, rozpoznawanie oraz diagnozowanie uzależnienia, kierowanie osób uzależnionych do systemu terapeutycznego, jak również motywowanie do podjęcia terapii, podtrzymywanie efektów ukończonego już leczenia odwykowego oraz opiekę medyczną osób uzależnionych bądź nadużywających substancji psychoaktywnych.

IV. Realizacja priorytetu III - Badania, monitoring i ewaluacja podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii w województwie świętokrzyskim w 2014r.

W ramach systematycznego monitoringu problemów wynikających z problemów narkomanii corocznie opracowywany jest dokument informujący o aktualnym stanie w przedmiotowym zakresie. W minionym roku powstał raport pt. „Monitorowanie problemów narkotyków i narkomanii w 2013r.”, który został przedłożony Zarządowi Województwa Świętokrzyskiego i przesłany do Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Z uwagi na swoją złożoność oraz międzyinstytucjonalny przepływ informacji sprawozdawczych raport opracowywany jest zwykle pod koniec roku.

Cały dokument dostępny jest na stornie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach.

Ponadto, elementem monitoringu jest coroczne przygotowywanie ankiety sprawozdawczej z Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Sprawozdanie stanowi część raportu z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.³

W bieżącym roku województwo świętokrzyskie w kooperacji z Instytutem Psychiatrii Neurologii przystąpi do kolejnego badania ESPAD w zakresie uzależnień.

³ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 124),

Podsumowanie

Wskazane w „Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 za 2014r.” cele ogólne i szczegółowe zostały osiągnięte poprzez realizację poszczególnych zadań:

1. Środki finansowe pochodzące z zezwoleń na sprzedaż alkoholu to główne źródło finansowania gminnych programów przeciwdziałania uzależnieniom. Samorządy lokalne województwa świętokrzyskiego wykazują zróżnicowaną aktywność w obszarze realizacji poszczególnych rodzajów profilaktyki uzależnień. Działania w większości zostały wykonane przy współpracy z organizacjami pozarządowymi. Samorządy lokalne największą aktywność wykazują przy realizacji założeń profilaktyki uniwersalnej, zaś najmniejszą w obszarze wykonywania działań związanych z monitoringiem i badaniami społecznymi.
2. W realizacji Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011r. w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 - 2016 (Dz. U. z 2011r. Nr 78, poz. 428) oraz Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 przyjętym do realizacji Uchwałą XVI/297/12 z dnia 30 stycznia 2012 r. przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego aktywnie uczestniczyły: jednostki samorządów terytorialnych województwa świętokrzyskiego, Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty, Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach, Samorząd Województwa Świętokrzyskiego, Narodowy Fundusz Zdrowia w Kielcach, Areszt Śledczy w Kielcach, Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Kielcach, organizacje pozarządowe, podmioty leczenia uzależnień.
3. W wyniku skutecznej pracy świętokrzyskiej policji ograniczona była dostępność na terenie województwa do wszystkich rodzajów narkotyków od kokainy, poprzez amfetaminę, tabletki ekstazy, haszysz, marihuanę i LSD.
4. Kuratorium Oświaty w Kielcach wspierało dyrektorów szkół i nauczycieli w realizacji zadań profilaktycznych poprzez organizację m.in. szkoleń.
5. W ramach ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1118), oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi w Departamencie Ochrony Zdrowia przeprowadzono otwarty konkursy ofert w zakresie zwalczania narkomanii. Na wsparcie realizacji zadań publicznych przeznaczono kwotę 45 000,00 zł.

6. Departament Ochrony Zdrowia prowadził działania edukacyjno – informacyjne podejmowane w zakresie profilaktyki narkomanii (m.in. upowszechnianie informacji o kampaniach społecznych, wypożyczenie walizki z atrapami narkotyków Drug-Box, organizacja i uczestnictwo w konferencjach i szkoleniach).
7. Na terenie województwa świętokrzyskiego 3 organizacje realizują Program Wczesnej Interwencji „FreD Goes Net” oraz Program Terapeutyczny „Candis” są to:
Towarzystwo Zapobiegania Patologiom Społecznym „Kuźnia” z Ostrowca Świętokrzyskiego, Stowarzyszenie Nauczycieli „Zdrowa Szkoła ” w Starachowicach oraz Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego” ze Skarżyska Kamiennej.
8. Największą zrealizowaną wartość świadczeń w zakresie świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol odnotowano w Ośrodku Leczenia Uzależnień od środków psychoaktywnych „San Damiano” – Chęciny (110 872,00 zł). Największą zrealizowaną wartość świadczeń w zakresie świadczenia rehabilitacyjne dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych odnotowano w Ośrodku Leczenia Terapii i Rehabilitacji Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w Lutej (911 472,00 zł). Największą zakontraktowaną liczbę świadczeń w zakresie świadczenia dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych udzielane w hostelu odnotowano w NZOZ „Nadzieja Rodzinie” w Kielcach (186 246,40 zł).
9. Z osobami uzależnionymi/szkodliwie używającymi substancji psychoaktywnych w 2014r. pracowało łącznie 64 przedstawicieli różnych zawodów. Największą grupę zawodową stanowili specjaliści terapii uzależnień.
10. W Poradni Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych „Nadzieja Rodzinie” w Kielcach, w roku 2014 przyjęto 74 pacjentów (68 mężczyzn i 6 kobiet).
11. W Ośrodek dla Osób z Uzależnieniem od Substancji Psychoaktywnych w Pałęgach przebywało 108 pacjentów (80 mężczyzn i 28 kobiet).
12. W Hostel dla Osób z Uzależnieniem od Substancji Psychoaktywnych w Kielcach 31 pacjentów (29 mężczyzn i 2 kobiety).
13. Ilość osób leczonych z powodu uzależnienia od substancji psychoaktywnych w Poradni Leczenia Uzależnień „San Damiano” wyniosła 14 osób.
14. Ilość osób leczonych z powodu uzależnienia od substancji psychoaktywnych w Poradni Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych „San Damiano” wyniosła 35 osób (w tym kobiet: 2, mężczyzn: 33).

15. Ilość osób leczonych z powodu uzależnienia od substancji psychoaktywnych w Ośrodku Rehabilitacyjnym Uzależnień „San Damiano” wyniosła 126 osób (w tym kobiet: 6, mężczyzn: 120).
16. Ilość osób leczonych z powodu uzależnienia od substancji psychoaktywnych w Hostelach dla Osób Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych „Rivotorto” wyniosła 23 osoby (w tym kobiet: 2, mężczyzn: 21).
17. W roku 2014 do Stowarzyszenia MONAR Poradni Profilaktyki Leczenia i Terapii Uzależnień zgłosiło się i podjęło terapię 62 pacjentów z problemem narkotykowym (głównie marihuana, dopalacze).
18. W Ośrodku Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w Lutej w 2014 r. przebywało 51 pacjentów.
19. Program metadonowy realizowany przez Poradnię Leczenia Uzależnień przy PZOZ w Starachowicach. Liczba leczonych pacjentów ogółem 34 (22 mężczyzn oraz 11 kobiet). W programie uczestniczyli mieszkańcy: Starachowic, Skarżyska – Kamiennej, Kielc, Rzeszowa, Nowej Dęby, Warszawy, Sandomierza.
20. W 2014 roku do Oddziału Terapeutycznego dla Skazanych Uzależnionych od Środków Odurzających lub Psychotropowych w AŚ Kielce, przyjętych zostało 72 skazanych. 24 skazanych kontynuowało leczenie (przyjęci do O.T. w roku 2013), w związku z powyższym ogółem objętych oddziaływaniami terapeutycznymi w 2014 roku zostało 96 osadzonych uzależnionych.
21. Na terenie województwa świętokrzyskiego w 2014 r. środki zastępcze oferowały do sprzedaży cztery sklepy zlokalizowane w: Kielcach, Ostrowcu Świętokrzyskim, Skarżyska Kamiennej oraz Starachowic.

